

BREZJE

KRALJICA SLOVENIJE *prosi za nas!*

MARIJA POMAGAJ, Odrešenikova in naša mati, ti znamenje upanja in tolažba potujočemu božjemu ljudstvu! — Skozi vso našo zgodovino smo čutili tvojo materinsko roko. Od nekdaj te je naše slovensko ljudstvo častilo kot Pomočnico kristjanov ter se v miru in vojni z zaupanjem zatekalo k tebi. — Priporočamo ti danes sebe, naše družine, naše rojake širom po svetu, našo Cerkev in našo domovino. Pomagaj nam, da bi postali kras slovenskega naroda in neutrudni delavci za pravičnost, mir in ljubezen v svetu. — **MARIJA POMAGAJ**, ostani z nami in prosi za nas! Amen.

Pokojni škof **LENIČ**

THOUGHTS
LETO—YEAR 40

JUNIJ
1991

misli 40 LET

Naslovna slika: Med našimi slapovi je že zaradi Prešernovega "Krstu pri Savici" najbolj znan slap Savica.

+ + +

RES živimo v izrednih časih. Toliko je sprememb in tako naglih ter včasih nenavadnih, da jim še dnevniški komaj sledijo. Kaj šele tedniki, da o mesečnih izdajah sploh ne govorim. In MISLI so mesečnik.

Nekateri bralcev omenjajo od časa do časa, da so zaradi zakasnitve v našem listu tudi novice pozne. Priznam, da me včasih zapeče vest zaradi zamud in res ne vem, kako bi povedal bralcem svojo iskreno željo priti z listom na začetek meseca. Če in kdaj se mi bo to posrečilo, je ob ostalem delu zelo vprašljivo. A novice v MISLIH niso dnevne novice, ki bi izpodrivale ena drugo. So bolj poročila, za katera je več ali manj vseeno, ali jih zveš danes ali teden kasneje, razen v izrednih primerih. Zato je lahko res razočaran vsak, ki v MISLIH pričakuje novice v pravem pomenu besede. Bo pa z naših strani zvedel o posebnih dogodkih, obletnicah in smrtih znanih imen med Slovenci doma in po svetu in o podobnih dogajanjih. O življenju med avstralskimi Slovenci iz meseca v mesec so vse številke MISLI in vsi letniki od prvega do sedanjega nepogrešljiv vir za nekoga, ki raziskuje in piše o naši skupnosti.

Toliko v vednost tistim, ki tožijo, da so za smrt znanca zvedeli šele po dveh tednih. Tudi če bi mesečnik izhajal redno, bi bilo smrtno poročilo nekoga, ki je umrl tik po zaključku prejšnje številke, pač že staro. Zato v MISLIH ne iščite vabila na pogreb!

— Urednik in upravnik

KNJIGE! KNJIGE! KNJIGE!

Poština v ceni knjig ni vključena, če vam jih moramo poslati po pošti.

UČBENIK SLOVENSKEGA JEZIKA, I. DEL (SLOVENIAN LANGUAGE MANUAL, PART I. je dospel iz ZDA in je spet naprodaj. Žal je drugi del pošel in nove izdaje najbrž ne bo. — Izdal Slovenian Research Center of America — Cena 12.— dolarjev.

SLOVENSKO SLOVSTVO — BERILO (SLOVENIAN LITERARY READER) — A. L. Ceferin (ed.) — Cena 11.— dolarjev.

SLOVENSKE NARODNE PESMI — SLOVENIAN FOLK SONGS — A. L. Ceferin (ed.) — Cena knjizice z audio - kaseto vred 6.— dolarjev.

ANGLEŠKO-SLOVENSKI in SLOVENSKO-ANGLEŠKI SLOVAR v eni knjigi, žepna izdaja. — Komac - Škrlj — Čakamo nove pošiljke.

OBRISI DRUŽBENE PREOSNOVE — Knjiga esejev Dr. Marka Kremžarja (Argentina) o preosnovi družbe. — Cena 10.— dolarjev.

LJUDJE POD BIČEM — Trilogija izpod peresa Karla Mauserja iz življenja v Sloveniji med revolucijo in takoj po njej. Zares vredna branja. — Cena vsem trem delom skupaj 12.— dolarjev. Čakamo nove pošiljke.

ŠKOF ROŽMAN, I., II. in III. del. — Obsežno delo dr. J. Kolariča, podprto s številnimi dokumenti. Cena vseh treh zajetnih knjig skupaj je 40.— dolarjev. (Posamezne knjige: 7.—, 9.— in zadnja 28.— dolarjev.)

STALINISTIČNA REVOLUCIJA NA SLOVENSKEM, I. del. — Odlična študija razvoja dogodkov 1941 — 1945 v Sloveniji. Spisal Stane Kos, izdala Samozaložba v Rimu. Cena 13.— dolarjev.

POLITIKA IN DUHOVNIK — Zanimivo domače pisana avtobiografija pokojnega izseljenskega duhovnika v Angliji Msgr. Ignacija Kunstlja. Cena 2.— dolarja.

TEHARJE SO TLAKOVANE Z NAŠO KRVJO — Izjave prič o teharških dogodkih v letu 1945 po končani revoluciji. — Cena 2.— dolarja.

V ROGU LEŽIMO POBITI — Opisuje Tomač Kovač, priča pokola tisočev po končani revoluciji leta 1945. — Cena 2.— dolarja.

PISMA MRTVEMU BRATU (cena 12.- dol.), topli spomini na brata; **PRED VRATI PEKLA** (cena 8.- dol.), o zaporih po vojni - F. Sodja CM

VOJNA IN REVOLUCIJA — Roman Franka Blikviča na 708 straneh je izšel v Argentini — Cena broširani knjigi je 15.— dolarjev.

ČASOMER ŽIVLJENJA — Avtobiografska razmislijanja je zapisal Lev Detela, Avstrija. Knjiga je izšla v Argentini — Cena 13.— dolarjev.

CERRO SHAIHUEQUE — Pisatelj je naš argentinski planinec Vojko Arko in to ni njegova prva knjiga o gorah. — Cena 10.— dolarjev.

misli

(THOUGHTS) — Religious and Cultural Monthly in Slovenian Language. — Informativni mesečnik za versko in kulturno življenje Slovencev v Avstraliji. — Ustanovljen (Established) leta 1952. — Published by Slovenian Franciscan Fathers in Australia. — Izdajajo slovenski frančiškani v Avstraliji. — Urejuje in upravlja (Editor and Manager) FR. BASIL A. VALENTINE, O.F.M., M.B.E., BARAGA HOUSE 19 A BECKETT ST., KEW, VIC. 3101 — Tel. (03) 853 7787 — Poštni naslov: MISLI, P.O. BOX 197, KEW, VIC. 3101 — Naročnina za leto 1989 (Subscription) \$ 8.—, izven Avstralije (Overseas) \$ 18.—; letalsko s posebnim dogovorom. — Naročnina se plačuje vnaprej. — Poverjeništvu MISLI imajo vsa slovenska verska središča v Avstraliji. — Rokopisov ne vračamo. — Dopisov brez podpisa uredništvo ne sprejema. — Za članke objavljene s podpisom odgovarja pisec sam. — Stava in priprava strani (Typing and lay out): MISLI, 19 A Beckett Street, Kew, Vic. 3101 — Tisk (Printing): Distinction Printing, 164 Victoria Street, Brunswick, Victoria 3056. Telephone: (03) 387 8488

božje

misli

in

človeške

Leto

40

Št.

6

JUNIJ 1991

Bog te živi, Slovenija!

— Iz Naše luči — stran 129

Zgodovinski spomin — pesem

— Stanko Janežič — stran 130

Kri bo v naše odrešenje

— Škof G. Rožman — stran 130

Junijska razmišljanja

— Dr. M. Kremžar — stran 131

Lipa sprave — Pogovor

s S. Vežjakom — stran 133

Sveta maša — gostija?

— Iz Duh. življenja — stran 134

Ob spominu na vrnjence

— Stanislav Klep — stran 136

Središče svetih Cirila in Metoda

v Melbournu

— P. Bazilij — stran 139

Izpod Triglava — stran 142

Sveto pismo — odlomek meseca

Božje kraljestvo

— P. Niko — stran 144

Središče svete Družine, Adelaide

— P. Janez — stran 146

Premakljivi svečnik — roman

— Lojze Kozar — stran 147

Naše nabirke — stran 147

Človek za vse čase

— Roman Kuralt — stran 148

Središče svetega Rafaela, Sydney

— P. Valerijan — stran 150

Doma na obisku

— Jožica Gerden — stran 152

Z vseh vetrov — stran 154

Kotiček naših mladih

— stran 156

Križem avstralske Slovenije

— stran 157

Uvoženo iz dežele

pod Triglavom — stran 160

Bog te živi, Slovenija!

DNE 26. junija bo prišlo, če bo prav, do samostojne in neodvisne države Slovenije. Ker je v sedanjem jugoslovanskem kotlu prav vse mogoče, je sicer možno tudi to, da nas ta datum še ne bo razdružil, a slejkoprej bo le do tega prišlo.

Z združitvijo bo najbrž še najmanj težav na mednarodni ravni, ko bo treba dobiti zlasti na Zahodu priznanje nove slovenske države. Sicer bi imel mednarodni svet rad z jugoslovanskimi narodi kar najmanj težav, zato bi mu bilo najbolj všeč, če bi Jugoslavija ostala skupaj. Vendar prihaja tudi že v svetu, hvala Bogu, vedno bolj do veljave spoznanje, da imajo posamezni narodi Jugoslavije pravico združiti se s sedanjo tovarišijo.

Teže bo najbrž slovensko slovo v Jugoslaviji sami, saj bo z njim Srbiji padel v vodo njen sen o veliki Srbiji, visokim srbskim in črnogorskim oficirjem, ki jim je tudi Slovenija rezala kruh in dajala streho, pa sladko življenje.

V Sloveniji sicer združitev sama ne bo naletela na ovire: narod se je s plebiscitom malone enoglasno izrekel zanjo, a velike težave bo povzročalo prehajanje iz 45-letnega totalitarizma v demokracijo. Te težave so predvsem v zvezi z gospodarsko krizo, ki se že zarisuje na slovenskem nebu.

Cene rastejo, brezposelnost je vedno večja. V tem težkem trenutku, ko bi morali vsi v Sloveniji storiti vse, da bo mlada, demokratična dežela čimprej zadihala iz polnih pljuč, si bivši oblastniki in njihova tovarišija dovolijo to, da krivijo sedanjo oblast za gospodarsko zmedo. Še bolj neodgovorne se kažejo s tem, da novo oblast ovirajo pri njenem prizadevanju za ozdravitev gospodarstva, ki so ga oni sami pripeljali na boben. Seveda, kolca se jim po oblasti, zato si skušajo nabirati točke za prihodnje volitve, pa čeprav za ceno nizkih udarcev.

Tovarišem uspeva njihovo početje predvsem zato, ker je večina obveščevalnih sredstev še vedno v njihovih rokah. Vendar se tudi v tem oziru že svetlika: predsednik slovenske vlade je zamenjal nekaj ljudi v vladnih informacijskih uradih in v kratkem se obeta izid novega dnevnika, SLOVENCA, ki bo v rokah demokratov. Oboje, zamenjani ljudje in novi časopis, bo pomagalo prezračevati slovenski prostor, čeprav bo pot še dolga.

V pričakovanju velikega koraka Slovenije na pot neodvisnosti in samostojnosti ter vedno večjega in pospešenega širjenja njenega prostora svobode, družbene in gospodarske, ji želimo ves božji blagoslov!

/Iz Naše luči/

ZGODOVINSKI SPOMIN

Ob spominskem križu pred največjim grobiščem v Kočevskem Rogu

Široko odprte oči
starih hiš in cerkva,
globeli, zelenic,
potokov in drevov
žalostno strmijo v nas
in tiho sprašujejo,
če nismo pozabili.

Bdijo nad grobovi
in zvesto pričajo.
Slišimo krike umirajočih
in roteče vzdihne,
vonjamo toplo naročje zemlje
in blizko drhtenje neba.

Še vedno smo tam, med vami,
tudi nas podirajo streli,
skupaj rastemo
v rdeče zeleno gomilo –
spomenik
narodne mrznje
in krutosti.

Naši otroci doraščajo,
njihove resnicoljubne oči
grebejo v prst,
vse bolj jih vznemirja
zgodovinski spomin . . .

Stanko Janežič

BOŽJA PRAVIČNOST da krvi nedolžnega, ki se je po krivdi morivca prelila, odrešilno moč – in to v moči in zasluženju najbolj nedolžne in svete krvi, ki je bila kdaj prelita: odrešilne krvi Jezusove. V vsaki nedolžni prelitni krvi je zasluženje in odrešenje, posebno v krvi mučencev, ki so bili mučeni in ubiti iz sovraštva do vere, do Cerkve, do Boga.

Ta kri je dragocen zaklad v božjih očeh. Ta kri ni tekla zastonj, čeprav morda ni nobenega vidnega uspeha doslej imela – čeprav bi bili s krivdo krvi omadeževani morivci zmagali – zastonj ni! Počakajmo, kakor čaka sejavec, ki je položil seme v zemljo, da vzkali in začne rasti.

Mnogo nedolžne slovenske krvi je bilo prelite od črnih, rjavih in rdečih sovražnikov – srca se nam krčijo, ko se spominjamo – a na to kri se opira naše najtrdnjše upanje.

Ta kri bo našemu narodu v vstajenje, ne v smrt, v osvobojenje, ne v suženjstvo, v zasluženje, ne v kazen – v k o n č n o o d r e š e n j e. To je naša trdna vera, ki jo izrekamo ob slovesnem spominu na one, ki so morali preliti svojo kri, da nam zasiže boljša in lepša svoboda.

+ GREGORIJ dr. ROŽMAN, škof ljubljanski,
dne 4. junija 1950 v Clevelandu, ZDA.

DR.MARKO
KREMŽAR :

Junjska razmišljanja

Mučenci, priče
in spoznavalci

DOŽIVLJAMO izredne čase . . .

Kri mučencev pa skrito trpljenje izmučenih pričevanja poganjati vidne sadove po mnogih deželah. Pričevanja, ki so se zdela skozi desetletja kakor klici brez odmeva, budijo ljudi k razmišljanju. Tudi v slovenskem narodu dozoreva rod, ki resnico spoznava in jo izpoveduje v besedi in dejanju. To je rod spoznavalcev . . .

PRED našimi očmi se ruši orodje totalitarnih sistemov, stara zmeta izgublja nekdanjo privlačnost, laž se umika resnici, grobovi žrtev niso več skrivnost, njih smrt ni več objokovana in njih zvestoba ni več slavljena le zunaj domače dežele; rojake, ki so se uprli pred desetletji komunističnemu terorju, vse redkeje imenujejo izdajalce.

In vendar . . .

Temelji, ki si jih je zgradil propadajoči sistem, še stojte, malokje na svetu se je posrečilo že odpraviti organe nekdanje prisile. "Zgrajeni kadri" preimeno-vane nosilke političnega monopola še obvladujejo cela območja družbene dejavnosti, zmeta spreminja svoj videz, laž se skuša ohraniti s pomočjo polresnice, mnogi doma obsojajo zločin, a še verjamejo zločincem. Žrtvam bi nekateri radi postavili spomenik, a jim niso pripravljene vrtni časti in preživeli naj bi se zadovoljili s "priznanjem", da so se borili za dobro stvar na napačni strani . . .

Ali res mislijo celo nekateri od tistih, ki so se z dobrim namenom bojevali, pa so prevarani delali za slabo stvar, da bo na tak način mogoče doseči čiste račune za vstop v novo dobo slovenske zgodovine? Res, stopamo v novo dobo, ki potrebuje vseh narodovih sil, a prav zato potrebujemo poleg medsebojnega razumevanja in spoštovanja tudi jasnih pogledov in misli.

DEMOKRACIJA ustvarja pogoje za življenje v svobodi, za spoštovanje resnice in za doseganje pravice. Sama na sebi pa tudi demokracija ne more poravnati globoke škode, ki jo je v pol stoletja storil narodu materialistični totalitarizem. Ta velika naloga je zaupana osebam, to je svobodoljubnim, pravicoljubnim, resnicoljubnim in velikodušnim ljudem.

Ni ga sistema, ki bi mogel zagotoviti narodu potrebno moralno preno. To store lahko le posame-

zniki, ki so pripravljene pričeti ta prerod pri sebi. Sajnati o idealni družbi, ki bi poravnala sama od sebe vse krivice in ki bi obsodila vse, kar slabega je in kar je bilo, pa ni niti realistično niti krščansko. Kristjani dobro vemo, da je vse dobro dosegljivo le z osebnimi napori in z osebnimi odločitvami. Pa niti pri tem ne smemo zaupati le svojim močem. Iz trpljenja mučencev, ki že rojeva spoznavalce, moramo še naprej črpati tudi mi, ki smo priče.

DOŽIVLJAMO izredne čase, kar pa ne pomeni, da je naše odgovornosti konec. Le način dela za pravo vrednotenje človeka v našem narodu bo drugačen, pričevanje bo zahtevalo drugačnih sredstev in načinov, a ne bo nikdar brez napora in nihče nas ne more odvezati od zahteve po pravici, predvsem za tiste, ki svojega dobrega imena ne morejo več braniti. Dolžnost pričevanja pa je tudi dolg, ki ga imamo do svojega naroda. Ta dolžnost ostaja nespremenjena, mimo vseh zunanjih okoliščin ter sega iz roda v rod, z namenom, da bodo naši potomci prišli do resnične podobe o naši in svoji preteklosti.

KO slišimo glasove, da "v teh razmerah — ko si vendar vsi želimo sprave — pričevanje ni primerno", jim ne moremo pritrditi. Od kdaj je resnica vezana na določen čas? Ali ni rečeno, da nas prav resnica osvobaja? Vemo, da nismo v posesti vse resnice, vemo pa tudi, da je to, kar smo doživeli in kar pričujemo, res in da smo za ta del zgodovinske resnice odgovorni. Vemo, da smo dolžni spoštovati resnico povsod, kjer naletimo nanjo. Premalo pa se morda zavedamo, da bomo nekoč dajali odgovor ne le za svoja dejanja, temveč tudi za opustitve — ter med temi tudi za opustitev pričevanja in opozarjanja. In kdor ne verjame v odgovornost pred Bogom, naj se zaveda odgovornosti vsaj pred svojimi otroci in svojim rodnom.

Če kdo misli, da je treba ob spominu na vzroke in na žrtve revolucije upoštevati vidik časovne primernosti, se vprašamo, kdaj je razčiščenje preteklih in seda-

njih idej potrebnejše kot danes, ko si vsi želimo zdravih osnov za narodovo rast?

NEKATERI nam kličejo, naj že enkrat v imenu rajnih in v svojem imenu priznamo krivdo, ki naj bi jo storili. Drugi v imenu vseh, ki so se komunizmu uprli, že kar priznavajo splošno krivdo, pa ne pojasnijo v čem naj bi ta bila; tudi pozabljajo na to, kdo in zakaj je revolucijo zanetil. Tretji očitajo škofu Rožmanu in Cerkvi, da ni delala prav, a ne povedo v čem naj bi se motila. Ali se res ne zavedajo, da ni manjše dejanje proti resnici in pravici, zahtevati od nekoga, da se obdolži česar ni storil, kakor priznavati zaradi ljubelega miru nezagrešena dejanja?

Mir je sad resnice in pravice, ki raste v svobodi; zato se motijo tisti, ki mislijo, da je zahteva po pravici znak maščevalnosti. Za vsem našim pričevanjem je le ena sama želja — želja po miru.

Kot kristjani vemo, da moramo priznati in obžalovati vse, karkoli smo vsak zase naredili napak v mislih, besedah in dejanjih, pa tudi kar smo dobrega opustili; in to med revolucijo, pred njo in po njej. V odporu proti komunizmu pa smo zavzeli pravilno stališče.

Prav tako ne moremo obžalovati sodelovanja z okupatorjem, ker nismo nikdar delali za njegove koristi in ker smo videli v njem vedno narodnega sovražnika. Da je v določenem trenutku stopil odpor proti okupatorjem na drugo mesto, ker smo se morali braniti

pred neposrednim nasiljem, je bila posledica vsiljene nam revolucije, ne naša volja.

Ne moremo priznati kot krivdo tiste osebne odločitve, ki je pomenila zavrnitev komunistične revolucije in sistema, ki je bil in je družbeno zlo, pa tudi ne svoje odločitve za samoobrambo, ki je moralna dolžnost. Krivice, ki jih je kdorkoli izmed nas lahko storil v času revolucije, so vredne in potrebne obžalovanja, a ne vzamejo gornjim odločitvam njih veljave.

DOŽIVLJAMO izredne čase, ko se rušijo zidovi, kateri so ločevali narode po sredi njihove biti. Kmalu ne bo mogoče več govoriti o "teh in onih" v sedanjem času, čeprav bo oznaka še veljavna za pogled v preteklost.

Vrste na obeh straneh porušeni zidovi se že premikajo in prelivajo. Doma je vedno manj stisnjenih pesti in roka sega čez meje po odprti roki. Ob globljem spoznavanju polpretekle zgodovine se znajdejo drug ob drugem rojaki z različni preteklostjo pa z isto željo, da bi Slovenci svobodni in v medsebojnem spoštovanju sklonili glave le pred resnico; da bi s pogledom, uprtim v skupno prihodnost poskušali poravnati vse nekdanje krivice . . . ter skupaj nastopiti pot globoke moralne preнове, oprti na nevidno silo znanih in nezanih mučencev.

PRIHAJA nov čas . . . čas slovenskih spoznavalcev.

Tudi KRIMSKA JAMA je ena številnih grobišč žrtev revolucije, ki jih je žal vse preveč po vsej Sloveniji. Spravno bogoslužje s pogrebnimi molitvami je bilo opravljeno — zdaj tisoči obiskujejo kraj, kamor pol stoletja ni smel nihče. Jama skriva trupla nedolžnih žrtev, ki so bile pobite še predno so se sploh vaški fantje z orožjem uprli stalinistični revoluciji ter začeli braniti svoje družine in svoje domove.

LIPA SPRAVE

V prvi številki NOVEGA JUTRA, ki je začel izhajati v Ljubljani po prenehanju DEMOKRACIJE, je IVO ŽAJDELA priobčil pogovor s Stanetom Vežjakom. Tu objavljamo del tega članka, ki bo gotovo zanimal tudi avstralske bralce.

LIPA SPRAVE na ljubljanskih Žalah je bila posajena še v času strahu. Danes je simbol, okoli katerega se zbirajo svojci, ki 45 let niso smeli vedeti, kje so pokončani njihovi najbližji. "Neznana roka" se je nad drobnim stebelcem večkrat znesla. STANE VEŽJAK, gostilničar iz Stožic, pa ni odnehal. Posadil je vse dosedanje lipe in je ves čas skrbel tudi za organizacijo prireditve ob Lipi sprave. Takole pripoveduje:

RES je, da sem posadil prvo Lipo sprave, mislim pa, da sem bil samo izvajalec želje po prvi prireditvi 1. novembra 1989, za katero sta podpisala poziv Stanislav Klep in Spomenka Hribar, ter sopodpisniki Milan Apih, Viktor Blažič, France Bučar, Alenka Gerlovič, Niko Grafenauer, Drago Jančar, Janez Janša, Jože Pučnik, Marjan Rožanc, Jože Snoj, Ivo Urbančič in Zdenko Zavadlav.

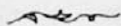
Takrat sem sklenil, da bom to željo uresničil sam, zaradi morebitnih negotovih posledic, ki bi lahko temu dejanju sledile. Moram priznati, da sem bil pri svoji odločitvi zelo nemiren. Ko mi je celo v sanjah eden od politikov naročil, da posadim lipo, sem svojo odločitev zaupal soprogi. Nato sem poklical po telefonu gospoda Klepa, če dovoli, da njegovo, in tudi željo ostalih, uresničim.

Posadil sem jo pozno popoldne 11. maja 1989, uničena pa je bila 26. novembra 1989.

Drugo lipo je posadila skupina ob Lipi sprave (Klep, Blažič, dr. Velikonja, Zavadlav, Žajdela, Vežjak) 28. novembra 1989. Ta je bila poškodovana najprej 3. ali 4. marca 1990, popolnoma uničena pa 14. marca 1990 v času od 8. do 17. ure.

Tretjo lipo sva z bratom Vladotom posadila 16. marca 1990, ki pa je bila zlomljena nekaj dni po prireditvi, 15. junija 1990, na kateri je bil prebran predlog deklaracije o spravi, in polita z neznano kislino pred šesto uro, 9. julija 1990, dan po spravni komeemoraciji v Kočevju.

Četrto lipo sva presadila iz Črnuškega gozda ob Savi za lastnikom, Pavletom Koširjem, 27. oktobra 1990.

Mogoče bi si bilo dobro vsaj malo osvežiti spomin na prireditve, ki so bile pri Lipi sprave:

1. novembra 1988: "Dan vseh mrtvih".

12. maja 1989: "Spomin, ki opominja", posebej

za žrtve dachauskih procesov in žrtve Golega otoka.

27. junija 1989: "Vetrinjskim žrtvam ob Lipi sprave v spomin".

1. novembra 1989: "Dan vseh mrtvih – javni spomin na Žalah." Javni poziv Skupščini SR Slovenije, devetnajst podpisnikov.

25. decembra 1989: "Skupina ob Lipi sprave na Božični dan."

16. marca 1990: "Spomin in opomin ob Lipi sprave." Obletnica Vosovskega uboja študentov Franca Župca in Jaroslava Kiklja.

20. aprila 1990: "Poslali sporočilo z dvema mladikama lipe" ob televizijskem soočenju predsedniških kandidatov dr. Pučnika in Kučana.

26. maja 1990: Skupina ob Lipi sprave v Streliški ulici: "V spomin, v državljanski vojni padlega rodoljuba, dr. Lamberta Ehrlicha in študenta Viktorja Rojica."

15. junija 1990: "Ob Lipi sprave – pogled v prihodnost." Predlog deklaracije o narodni spravi.

5. julija 1990: "Javni predlog, da se umakne sramotni steber pred škofijsko palačo."

14. julija 1990: "Nekdanji nasprotniki o spravi v Glinjah na Koroškem."

1. novembra 1990: "Dan vseh mrtvih. Tihi spomin."

25. decembra 1990: "Ob Lipi sprave na Božični dan – sporočilo mladi Slovenski oblasti."

Sveta maša - gostija?

Razmišljanje
ob junijskem
prazniku
Rešnjega
Telesa in Krvi

PRI GOSTIJI gre za mnogo več kakor samo za uživanje hrane. Hrana je simbol, s katerim gostitelj izkazuje gostom svojo naklonjenost in jim s tem na neki način podarja samega sebe . . .

JAKA misli, da mašni daritvi ne moremo reči gostija. Na gostije sicer prav rad hodi in se v veseli družbi dobro počuti. K sveti maši pa ne hodi rad. Pri sveti maši zanj ni nič oprijemljivega, gostiji podobnega.

Lojze svojemu nekdanjemu sošolcu in dolgoletnemu prijatelju potrpežljivo pojasnjuje, kaj je pravzaprav Gospodova večerja.

Zares, na sveto mašo niti dva človeka ne gledata popolnoma enako. Tisti, ki je globoko veren, vrednoti mašno daritev bistveno drugače od tistega, ki je malo veren ali celo neveren. Neveren človek more opaziti le zunanje dogajanje: govorjenje, petje, pokleke, vstajanje, različne duhovnikove kretnje, pripravo darov, dviganje nečesa belega in končno delitev tega belega vernikom. Ali ga more vse to zanimati in pritegniti? Težko. Morda pa koga pritegne ubrano skupno ali zborovsko petje, izredno zavzeto sodelovanje vernikov in še kaj. Vsekakor nevernemu človeku drama, opera in film več povedo kakor to, kar se dogaja pri oltarju.

Globoko veren človek gleda na mašno daritev popolnoma drugače. Opazi sicer vse tisto kakor neveren človek. V ozadju za vsem pa vidi globljo stvarnost, ki je ni mogoče drugače zaznati kakor le z vero. Kdor nima očal vere, bo za ta globlji pogled nujno prikrajsan. Lahko bi rekli: Povej mi, kako gledaš na mašno daritev in kaj vidiš pri njej, pa ti povem, kakšen katoličan si!

POVABLJENI NA GOSTIJO

Na gostijo ljudi običajno nekdo povabi. Rečemo mu gostitelj. Tisti, ki se povabilu odzovejo, so gostje. Gostitelj gostom pripravi izbrana jedila. Pomembna pa niso le jedila, temveč tudi družabnost gostov, medsebojna naklonjenost. Gostija ljudi združuje v občestvo. Da hrana ni najvažnejša, vidimo že iz tega, ker bi se gostje lahko tudi doma najedli. Pri gostiji gre za mnogo več kakor samo za uživanje hrane. Hrana je simbol, s katerim gostitelj izkazuje gostom svojo naklonjenost in jim s tem na neki način podarja samega sebe. To je važnejše kakor samo uživanje hrane.

Gostitelj svoje goste tudi nagovori. Pozdravi jih in jim izrazi svoje veselje, da so se povabilu odzvali. Odkritosrčne besede gostitelja izražajo njega samega. V njih je na neki način on sam. Besede razodevajo njegovo notranjost in so del njega samega, nekaj, kar je značilno samo zanj. Po njih se na neki način podarja svojim gostom, in sicer na osebnosten, njemu lasten način. Popolnoma enak način izražanja z vsemi podrobnostmi barve glasu in podobno nima noben drug človek na svetu.

Prenesimo ta razmišljanja na mašno daritev. Katoliki verujemo, da je mašna daritev posebna oblika gostije, h kateri nas vabi sam Kristus. Ker je povelečan in je zato za naše zemeljske oči neviden, ga na viden način zastopa duhovnik. Vsi, ki se mašne daritve udeležimo, smo gostje pri Kristusovi mizi. S te skupne mize nam naš Gostitelj deli dvojni kruh: kruh božje besede in kruh svojega Telesa. Drugi vatikanski koncil nas uči: "Cerkev je sveto pismo vedno spoštovala podobno kakor Gospodovo telo samo; saj z mize božje besede in Kristusovega telesa neprenehoma jemlje kruh življenja in ga daje na voljo vernikom." Drugje koncil govori o dveh mizah, mizi božje besede in mizi evharističnega Kruha. S podobo o eni mizi pa je še nazorneje povedano, da je mašna daritev ena celota, ena sama gostija, pri kateri nam božji Gostitelj streže z dvojno hrano. Mašna daritev ima namreč dva dela: besedno bogoslužje in evharistično bogoslužje. Oba sta tesno povezana v eno celoto.

HRANA BOŽJE BESEDE

Koncil posebej uči, da v bogoslužju "Bog govori svojemu ljudstvu; Kristus še vedno oznanja svojo blagovest . . . Navzoč je v svoji besedi, tako da on sam govori, kadar se v Cerkvi bere sveto pismo". Ko pri slovesnih gostijah gostitelj nagovori svoje goste, jim v nagovoru na neki način podarja samega sebe. Še na mnogo odličnejši, na popolnoma edinstven način to

izvrši pri mašni daritvi Kristus sam, ki ima pri branju božje besede "slavnostni govor". Na vse drugačen način kakor navadni gostitelj Kristus v tem "govoru" posreduje samega sebe, saj je pravi Bog in pravi človek. Zato se po učinkovitosti nobena druga beseda ne more primerjati z njegovo, kajti on je Beseda sama. Mar bi bilo prav, če bi se za njegov nagovor sploh ne brigali ali bi mu posvečali premalo pozornosti? Ali ne bi katoličani pokazali čudno malomarnost, če se Kristusove gostije, pri kateri nam v besedi daje samega sebe, sploh ne bi udeleževali?

Samo po sebi se razume, da morajo bralci, ki so kakor nekakšni živi Kristusovi zvočniki, božjo besedo posredovati tako, da jo more človek sprejeti. Sicer naj sploh ne nastopajo kot bralci. Tudi duhovnik, ki to božjo besedo v homiliji razlaga in obrača na poslušalce, se bo zavedal, da je nekakšen Kristusov zakrament. Zato bo pazil, da Kristusovemu delovanju in delovanju Svetega Duha ne bo stavil ovir, marveč to delovanje omogočal.

Kako naj povabljeni gostje pripravijo svoja srca, da bo v njih božja beseda obrodila bogate sadove, nas uči Jezusova prilika o sejalcu in semenu. Pravi gostje bomo le tedaj, če bo na njivi našega srca globoka rodovitna zemlja. Tako, da bomo obrodili trideseteren, šestdeseteren ali celo stoteren sad. Žal, smo večinoma na Kristusovi gostiji gostje z neprimerno zemljo, zato božji Sejalec seje zaman. V duhovnem življenju smo še na stopnji dojenčkov, zato ne prenesemo z mize božje besede močnejše hrane.

Moderna gibanja v Cerkvi zelo naglašajo pomen božje besede in iz nje tudi živijo. Zato smemo upati, da nas bodo usposabljala (seveda, če se bomo vanje vključevali ali se vsaj dali od njih vplivati) za vedno boljše goste pri mizi božje besede ter bomo čutili vedno večjo duhovno lakoto in žejo po njej.

HRANA EVHARISTIČNEGA KRUHA

Se na mnogo vzvišenejši način kakor v božji besedi pa Kristus podarja svojim gostom samega sebe pod podobo kruha in vina. Tridentinski cerkveni zbor je sredi 16. stoletja učil, "da sta v zakramentu presvete evharistije resnično, stvarno in bistveno vsebovana telo in kri skupaj z dušo in božanstvom Kristusa".

Človek si ne more misliti, da bi nam božji Gostitelj mogel dati še kaj več, ko nam, svojim gostom, podarja samega sebe v hrano in pijačo. Gostitelj je hkrati na edinstven način naša hrana!

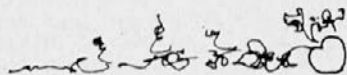
Že neposvečen pšenični kruh in vino sta Kristusova darova, saj je on stvarnik vsega. Razen tega sta skupaj z vsem stvarstvom naravnana nanj kot na cilj vsega stvarstva, ki bo po njem poveljano. Zato sta kruh in vino simbola, ki kažeta na Kristusa. V nekem širšem pomenu bi mogli reči, da nam že z njima pri vsakem

zauživanju Kristus podarja samega sebe. Tudi ko bi se pri mašni daritvi kruh in vino ne spremenila v Kristusovo telo in kri, bi nam vendar z njima Kristus na neki način pri njunem zauživanju že podarjal samega sebe. Če bi se tega zavedali, bi znali tudi sveto obhajilo bolj ceniti.

V stalni nevarnosti smo, da nam sveto obhajilo postane nekaj vsakdanjega, kot nam je postalo nekaj vsakdanjega zauživanje običajnega kruha in vina. Osmisliti bi morali najprej običajno zauživanje kruha in vina ter vsake druge jedi in pijače. Že to je nekaj velikega, saj nas povezuje z našim Stvarnikom. Mi, izumetničeni ljudje, se tolikim preprostim, a obenem tako čudovitim stvarim ne znamo več čuditi, zato nam je tudi presveta evharistična skrivnost, ki je čudež vseh čudežev, postala nekaj vsakdanjega in se ob njej morda celo dolgočasimo. Povabil nas je najvišji Gostitelj, v primeri s katerim vsi drugi gostitelji postanejo tako zelo nepomembni. On sam je postal naša hrana in pijača. V primeri z njo je vsaka druga, še tako izvrstna hrana in pijača, kakor nič.

Duhovnik nas tik pred sverim obhajilom spodbudi: "Blagor povabljenim na Jagnjetovo gostijo!" Ne gre le za gostijo, na kateri nam poveljani Kristus daje samega sebe v hrano in pijačo. Na tej gostiji sta naša hrana in pijača žrtvano (čeprav poveljano) Jagnje in njegova kri. Če ne bi bilo velikega petka in z njim Jezusove strahotne daritvene smrti na križu, tudi ne bi bilo evharistične gostije. Ne, kakor da ne bi moglo biti drugače, ampak zato, ker je Bog sam v svoji previdnosti tako odredil. Evharistična gostija je sad Kristusove najvišje ljubezni, ki je šla do smrti na križu. Je tudi sad najpopolnejše Očetove ljubezni, ki se je v Kristusovi smrti na Križu najbolj razodela. Nebeški Oče je namreč daroval za nas vse svojega edinorojenega Sina, kakor je Abraham daroval svojega edinca Izaaka. Končno je evharistična gostija sad Svetega Duha, ki je po gledanju evangelista Janeza začel izvirati iz prebodenega Jagnjeta na križu in pri vsaki mašni daritvi posvečuje kruh in vino v Kristusovo telo in kri.

V zvezi za prenovo Cerkve na Slovenskem, ki govori o evharistični skrivnosti, je zapisano: "V zavesti, kako velik dar je za kristjana sveto obhajilo, nas Cerkve vztrajno vabi, da bi pogosto, če le mogoče pri vsaki maši, prejeli kruh močnih. Kristus nas po pogostem prejemanju evharistije ne povezuje le s seboj in z brati, temveč nas tudi oprošča malih grehov in časnih kazni ter nas varuje pred velikimi, vedno bolj poživlja duhovno življenje, nam daje vedno več kreposti in vedno bolj zagotavlja poroštvo večne blaženosti."

Ob spominu na vrnjence

Ime Stanislav Klep je tesno povezano z Lipo sprave na ljubljanskih Žalah in raznimi spominskimi prireditvami v spomin žrtvam revolucije. Tu objavljamo njegov govor, ki ga je imel lani 26. maja na prvi javni žalni slovesnosti v Vetrinju. Iskrene besede iz ust bivšega partizana imajo vsekakor veliko težo.

PETINŠTIRIDESET let mineva od tistih majskih dni, ko so za evropski del sveta pomenili konec vojnih grozot in začetek življenja v svobodi. Zmagoslavje zmagovalcev je bilo nepopisno. Tudi sam sem bil med njimi kot častnik partizanske enote, ki je vkorakala v Celovec in v spomin na slovensko Karantanijo ob Vojvodskem stolu na Gosposvetkem polju postavila častno stražo.

Če se s ponosom v srcih spominjamo Gosposvetkega polja in slavnih dni v daljni slovenski zgodovini, pa se danes ob drugem, nekdaj slovenskem polju – Vetrinjskem polju, sklonjenih glav in z bolečino v srcih, spominjamo najbolj žalostnih dni v vsej slovenski zgodovini: dni pred 45 leti, ki so bili usodni za tisoče in tisoče naših rojakov.

V mladostnem zanosu in v omami zmage takrat nisem razmišljal o tem, kaj bo z našimi vojnimi nasprotniki, ki se niso hoteli vdati nam partizanom, marveč so hoteli k Angležem, kar mi je postalo očitno ob srditem boju moje enote z domobransko vojsko ob Dravi pri Borovljah 11. in 12. maja, kjer je na obeh straneh padlo na desetine in desetine vojakov.

O vetrinjski tragediji, o Kočevskem Rogu, Teharjah in drugih krajih nesrečnega imena, sem zvedel mnogo, mnogo let pozneje kot se je zgodilo. Po drobcih iz pripovedovanj prizadetih in očividcev. Sprva nisem mogel verjeti, pozneje pa nekaj časa nisem hotel verjeti. Nisem in nisem hotel verjeti znancem, ki so mi postali prijatelji in mi zaupali kot jaz njim. Dolgo je trajalo, predno so popustili okopi v moji zavesti in predno sem sprejel njihovo resnico. Ti okopi ali pregraje v moji zavesti so bili podzavestno čutenje sokrivde zato, ker sem bil kot partizan tudi zobček v kolesju takratne partijske oblasti in je grozno dejanje bilo storjeno tudi v mojem imenu. Zato je v določeni meri razumeti stališče nekaterih starih partijcev in starih

partizanov, ki hočejo ohraniti partizanski mit pred resnico. Ti o znanem Kardeljevem povelju Ivanu Mačku - Matiji z dne 1. oktobra 1942, v katerem piše: "Duhovne v četah vse postreljajte. Prav tako oficirje, intelektualce itd. ter zlasti tudi kulake in kulaške sinove!" sploh nočejo govoriti, ker je z njim razbit mit o čistosti narodnoosvobodilne vojne.

Od mita, v katerem so živeli malone 45 let, se ne morejo posloviti tudi mnogi, ki imajo čisto vest in niso soodgovorni za kruta in nečloveška dejanja. Tudi teh soborcev mi je žal. Žal zato, ker so tudi ti v svojo zavest prevzeli ideologijo nasilja in strahu, ideologijo leninističnega sovraštva, pa nimajo moči, da bi jo premagali. Zavest, začinjeno s sovraštvom, je bilo čutiti še na zadnjem zboru republiškega vodstva zveze borcev NOV v Ljubljani dne 22. tega meseca. Nihče od vrhov slovenske borčevske organizacije niti z besedo ni omenil groznega dejanja nad našimi ljudmi, slovenskimi domobranci po koncu vojne, kakor da bi tega nečloveškega dejanja sploh ne bilo. Sprejemam spoznanje dr. Justina Stanovnika iz predavanja o spravi, kjer pravi, da je laž nesmrtna duša komunistične organizacije. Laž pa je tudi zavestno zamolčanje resnice.

Tako je moč ugotoviti, da leninizem kot vera sovraštva in strahu še živi in da je še pri mnogih, ki so se bojevali v prepričanju, da se bojujejo za svobodo, močnejša od ljubezni do sočloveka. Od takih seveda ni pričakovati, da bodo kdaj naklonjeni narodni spravi. Raje kot Lipo sprave imajo rdečo zvezdo v slovenski zastavi in so hudo zamerili novemu slovenskemu vodstvu, ker je na proslavi slovenske državnosti 5. maja v Ajdovščini vihrala slovenska zastava brez rdeče zvezde. Podoba je, kakor da je nekaterim pobjo deset tisoč ljudi nekaj samo po sebi umevnega in na kar bi se naj čimprej pozabilo in o čemer bi se naj nič ali čim manj govorilo. Tako daleč je marsikaterega slovenskega človeka pripeljala ideologija nasilja, brezboštva in ideologija "znanstvenega" socializma. Pravim marsikaterega, ne vseh in ne večine. Upam si trditi, da ogromna večina nekdanjih partizanov odločno obsoja mučenje in pobjo naših vojnih nasprotnikov, slovenskih domobrancev; in obsoja tiste, ki so grozno dejanje ukazali, manj nesrečnike, ki so

ga izvršili. Čeprav nimam posebnega pooblastila, vem, da govorim tudi v njihovem imenu.

Slovenska domobranska vojska se je vdala angleški armadi in ji izročila orožje v prepričanju, da bodo civilizirani Angleži z njimi kot vojnimi ujetniki tudi civilizirano ravnali. Verjeli so, da bodo spoštovali do ločbe meddržavnega vojnega prava, tudi ženevsko konvencijo o ravnanju z vojnimi ujetniki z dne 27. julija 1929, in da jim bodo z vdajo zavarovana vsaj življenja, česar pač od Titove komunistične vojske niso mogli pričakovati. Toda zgodilo se je drugače. Namesto v Italijo, kakor so jim zagotavljali, so jih izročili jugoslovanskim oblastem, jugoslovanskim partizanom.

S čim je jugoslovanska stran plačala Angležem to uslugo, ki je mnogo več kot Judežovo izdajstvo, še ni znano. Nobenega dvoma pa ni o tem, da so oblasti Velike Britanije morale in mogle vedeti, kaj se bo z ujetniki zgodilo, saj so prav angleški mediji že pred vojno obveščali svet o krvavi leninistični ideologiji, katere najbolj zvesti učenec je tudi bila jugoslovanska partija z njenim vodstvom, in je že tudi med vojno v svet prodrla vest o množičnem pokolu poljskih vojnih ujetnikov v Katynskem gozdu.

Zato je izročitev vojnih ujetnikov – slovenskih domobrancev jugoslovanskim oblastem, glede na posledice izročitve, zločin po meddržavnem vojnem pravu. Po ženevski konvenciji o ravnanju z vojnimi ujetniki, katere podpisnica je tudi Velika Britanija, leta ni smela izročiti golorokih vojakov oboroženi nasprotnici, za katero je mogla in morala vedeti, da zahteva njihovo izročitev samo zato, da se nad njimi maščuje, jih muči in pobije.

Zločin jugoslovanskih oblasti nad vojnimi ujetniki – slovenskimi domobranci in njihovimi svojci pa je tako grozovit, da mu v zgodovini ni mogoče najti primerjave. Prvo manjšo skupino ujetnikov so iz Vetrinja v Jugoslavijo odpeljali že 24. maja, to je tri ali štiri dni zatem, ko smo partizani v sporazumu z Angleži zapustili Celovec. Druge večje skupine, tudi po 2.000 mož in več, so bile jugoslovanskim oblastem izročene v zadnjih petih dneh maja 1945. Za točno število izročenih se ne ve. Verjeti je, da jih je bilo skupaj izročenih najmanj 12.000, od katerih jih je na različnih moriščih bilo pobitih najmanj 9.000. Kakor pove avtor v svoji brošuri V Rogu ležimo pobiti, in kar potrjujejo številni zgodovinski viri, so "transporti iz Vetrinja odhajali v dve smeri: na Področčico in v Pliberk. O posameznih transportih je mogoče govoriti le do prvih taborišč. Po teh so jih partizani razbili na večje in manjše skupine ter jih odgnali v različne smeri, nekatere pa tudi že pobili. Cilj onih iz Področčice so bila množična grobišča v Kočevskem Rogu, iz Pliberka pa so jih vozili na morišča po teharskih gozdovih in

jamah okoli Hrastnika in Trbovelj." (V Rogu ležimo pobiti, stran 15.)

Že na vlaklu nagneteni v zaprtih živinskih vagonih, brez sanitarij, so ujetniki tri dni brez vode in hrane tako trpeli, da so si mnogi želeli odrešilno smrt. Potem do taborišč in morišč zaničevanje, psovke, udarci z biči in puškinimi kopiti, pretepanje do nezavesti in neredko do smrti. Ta mučenja so spremljala z žico zvezane ujetnike – med njimi so bile tudi ženske, med ženskami pa tudi majhni otroci – do smrti, ki so jo redki preživeli. Ogromna večina od njih je v breznih, rudniških jaških in kraških jamah po strelu v tilnik in zvezanih rok končala svojo življenjsko pot.

Vse to je storil človek človeku, brat.

Ideologija leninizma, ki so ji nasprotovali, jim je namenila smrt. Njeni protagonisti so svoja zverinstva opravičevali s tem, da so pobiti bili narodni izdajalci, a sebi, ki so pobili toliko ljudi, pa še niso izbrali primerne imena. Govorili so, da se borijo za narodovo svobodo, bližje pa je resnici, da so se borili predvsem za svojo absolutno in večno oblast. Boj za narodovo svobodo pa je bil protagonistom ideologije predvsem sredstvo za doseg končnega cilja, tako kakor je bil na fronti prezeblim in sestradanim ruskim vojakom obljubljeni mir največja Leninova potegavščina in odločilnega pomena za uspeh njegove revolucije, ki je prinesla človeštvu toliko gorja.

Boj za narodovo svobodo smo mladi ob izbruhu vojne sprejeli kot svojo dolžnost. Tudi jaz sem bil med tistimi, ki so bili prepričani, da z bojem ni odlašati na ugodni trenutek, kakor so menili tudi nekateri moji prijatelji, vendar so tudi ti ostali narodnjaki, če-

Škofjeloški grad – za nekatere vrnjence ena postaja mučilnic na težki poti med Vetrinjem in moriščem

prav je partija, ki je imela svoje interese, ki niso bili narodni, tem nadela drugo ime.

Imena narodnoosvobodilnega boja nismo omadeževali mi preprosti partizani, ki smo verjeli v njegovo moralno upravičenost, marveč partijski vrhovi s svojo revolucijo in pohlepu po absolutni oblasti. Ogromna večina borcev NOV, ki se je borila za narodovo in človekovo svobodo, ali je bila vsaj v to prepričana, obsaja tiste partijske in partizanske voditelje, ki so odgovorni ali soodgovorni za pobjo dela slovenskega naroda in drugih nedolžnih ljudi. Ti so odgovorni – najbolj odgovorni so že pomrli in Bog jim daj večni mir – ti se, bolj kot revanšizma in maščevanja, bojijo kazni, kar je v določeni meri razumljivo, saj gre za grozna dejanja.

Skupina nekdanjih borcev NOV, kulturnih delavcev in drugih v matični Sloveniji, ki si je zastavila nalogo pomagati doseči narodno spravo, smo za medsebojno odpuščanje in odpustitev krivic, pri čemer ugotavljamo, da je naša partizanska stran storila nasproti protikomunistični strani neprimerljivo več krivic, kot ona nam, in da sprava že sama po sebi izključuje revanši-

zem in maščevanje. Iskanje resnice o vzrokih za največjo slovensko tragedijo, našo Hirošimo, pa ni revanšizem, marveč mnogoprej jamstvo, da bi se tragedija ne ponovila nikdar.

Že sedaj pa lahko ugotovimo, da je primarni vzrok za pobjo tisočev in tisočev nedolžnih ljudi v Kočevskem Rogu, na Teharjah in drugod po Sloveniji, v leninistični ideologiji krvavega nasilja, ideologiji strahu, ki je zaslužila tudi njihove protagoniste in postala njihov gospodar tako, da so tudi oni trepetali pred njo, kakor njihovi podaniki pred njimi.

Samo človek, zaslužjen z ideologijo krvavega nasilja in strahu, ki zavrača Boga in temeljno etično zapoved Ne ubijaj!, je sposoben storiti ali zagovarjati ogabna dejanja, katerih žrtev se tu ob Vetrinjskem polju danes spominjamo.

Naj krivim Bog odpusti!

Mojim vojnim nasprotnikom, ki že davno niso več moji nasprotniki, marveč bratje – slovenskim domobrancem in vsem drugim, ki so padli za domovino – častni vojaški pozdrav!

Slava jim!

ŠENTJOŠT NAD HORJULOM je ljubka slemenska vas v povirju Male vode in Šujice. Kraj je vreden, da pride v našo zgodovino zapisan z zlatimi črkami: bil je med prvimi, ki se je uprl komunistični revoluciji. Žal je bilo veliko šentjoških ter okoliških fantov in mož med vrnjenci iz Vetrinja – počivajo v množičnih grobovih

SLOVESNOST redovnih jubilejev treh naših sester (biserni jubilej s. Monike, zlati jubilej s. Hilarije in srebrni jubilej s. Pavle) sem že zadnjič omenil, enako obisk generalne predstojnice m. Julije in provincialne predstojnice m. Avrelije. Danes lahko postržem z besedami generalne predstojnice in pa s fotografijo s te lepe slovesnosti v naši cerkvi. Res škoda, da ni več sestrskih poklicev med nami, da bi se delo sester v Avstraliji lahko uspešno nadaljevalo. Tako pa je nujno slej ali prej zapisano zaključku, ker novih sester še za Slovenijo ni dovolj.

Generalna predstojnica m. Julija Gombotz je ob priliki jubilejev v dvorani povedala tole:

Danes bi vam rada vrnila na pristrčen pozdrav, ki ste mi ga kot dobrodošlico izrekli preteklo nedeljo, ter se vam obenem zahvalila za pristrčen sprejem. Tu med vami se počutim kakor da bi bili ena družina, četudi ne znam vašega jezika. Prav tako pristrčno tople vezi vas povezujejo z našimi sestrami, kar sem doživela te dni in tudi za to bi se vam rada zahvalila.

Danes praznujemo jubilej treh naših sester. Rada bi vam, drage sestre Monika, Hilarija in Pavla, v imenu cele naše sestrske skupnosti iskreno čestitala.

Nas je v celotni kongregaciji Sester frančiškank Brezmadežne približno 500 sester, ki smo razkropljene skoraj po vsem svetu. Iz naše matične hiše v Grazu v Avstriji so prišle sestre v Slovenijo, Črno goro, Francijo in v misijonske dežele: Brazilijo, Južno in Vzhodno Afriko (Slonokoščeno obalo). Sedem sester živi in deluje tukaj med vami v Avstraliji. — Smo frančiškanske sestre in živimo po pravilih sv. Frančiška. Evangelij je pravzaprav osnovna podlaga našega življenja in delovanja.

V mnogih deželah žal upada število sester. Obenem imamo veliko število starejših sester, ki pa še vedno opravljajo svojo službo, dokler le morejo. Vendar

sv. CIRIL in METOD

Fr. Basil A. Valentine, O. F. M.,
Fr. Niko Žvokelj, O. F. M.,
SS. Cyril & Methodius Slovene Mission,
Baraga House, 19 A'Beckett St., Kew, Vic. 3101
Tel.: (03) 853 8118 in (03) 853 7787

Slovenske sestre — frančiškanke Brezmadežne
Slomšek House, 4 Cameron Ct., Kew, Vic. 3101
Tel.: (03) 853 9874

z bolečino ugotavljamo, da moramo vsako leto nekatere postojanke ukiniti, čeprav je prevzem novih nalog zelo važen in potreben. Tako deluje že več naših sester na župnijah, ki so brez duhovnika. Škofje pa nenehno prosijo sestre za tako službo, ker je potreba res velika.

Našim sestram tukaj bi se rada prav pristrčno zahvalila za njihovo službo, tako v Melbournu kot tudi v Sydneyu, za vse, kar so v teh 25 letih storile in še storijo: za vsa dobra dela, ki so včasih komaj vidna, razen takrat, ko niso opravljena.

V naših frančiškanskih pravilih piše, "naj bratje in sestre s svojo blagostjo vse spodbujajo k miru, dobroti in slogi. Kajti poklicani so za to, da zdravijo ranjene, tolažijo potrte in da tiste, ki so zašli, pripeljejo nazaj". (Pravilo št. 30). A vedno v zavesti, da vse dobro prihaja od Boga. In to dobro vam želim iz vsega srca.

+ Naši krsti so si sledili takole: Dne 25. maja je bila krščena Courtney Theresa. Dobila jo je družinica

Med sv. mašo
28. aprila:
Za p. Bazilijem
od leve strani
slike proti desni:
m. gen. Julija,
jubilantke
s. Hilarija,
s. Pavla
in s. Monika,
zadnja pa
m. prov. Avrelija

Lepo napreduje
DOM POČITKA
m. ROMANE
ob slovenski cerkvi
v Melbournu.
Kar vidite na sliki,
je komaj polovica
celotne stavbe.

Garryja **Oder** in Michelle r. Dewar, Blossom Park. – Dne 2. junija je krstna voda oblila fantička z imenom **James Ernest**. Je prvorojenček v družini Camerona **Neilson** in Lorette r. Burlovich, North Eltham. – Na isto nedeljo sta bila še dva krsta: družina Bogomira **Stibilja** in Vijolande r. Jančič v Glenroyu je dobila punčko, ki jo bodo klicali **Jacqueline Veronique**, družina **Gomizely** – Henry Sergey in Vesna Lily r. Čuček – iz South Caulfielda pa bosta svojo hčerkico klicala **Nicole Vesna**. – Dne 9. junija je bila krščena **Nicole Louise** iz Vermonta. Njena starša sta **Joe Koroša** in **Kristine Stocking**. – Dne 16. junija pa smo v našo krstno knjigo zapisali ime **Amelia Nargaret**. Oče je **Graham David Kelso**, mama pa **Jane r. Kovačič**. Družina živi v Coburgu.

Naše čestitke vsem novokrščencem, pa tudi staršem in botrom!

+ Dve poroki smo imeli v tem času v naši cerkvi:

Dne 25. maja je **Boris Iskra** pred oltarjem pričakal svojo nevesto z imenom **Evangelia Angela Arfara**. Ženin je bil rojen v slovenski družini v Footscrayu in krščen pri nas, nevesta pa je grškega rodu, rojena v Carltonu in krščena v Yarraville.

Dne 22. junija pa je **Christopher Marson** izrekel "da" svoji izbranki **Anne Mary Marušič**. Ženin je avstralskega rodu, rojen v Warragul in živi na farmi, nevesta pa je iz naše družine v East Doncastru, rojena v Carltonu in krščena v North Sunshine.

Naj oba para spremlja božji blagoslov!

+ Pa se ustavimo še pri naših pokojnih:

V petek 24. maja je na svojem domu v Avondale Heights nenadoma umrl **FRANK VADNJAL** zadet od kapi. Pokojnikov rojstni kraj je Zagorje na Pivki, kjer je zagledal luč sveta 14. februarja 1928. Preko italijanskih begunskih taborišč je prišel v Avstralijo, kjer

se je v februarju 1960 v Marijini cerkvi v Ascot Vale poročil z **Drago Hrvatin**, doma iz Trpčan. V zakonu sta imela dva otroka, **Ivana** in **Marijo**, zdaj oba seveda že odrasla. – Po želji družine je bila pogrebna maša v slovenski cerkvi in sicer v sredo 29. maja, kjer smo na predvečer ob krsti zmolili rožni venec za pokoj **Franckove duše**. Grob je dobil na keilorskem pokopališču. Poleg žene in otrok zapušča v Avstraliji še enega brata in tri sestre, en brat pa je še na domu.

MILAN KOZOLE je živel s svojo mamo **Antonijo** v Glenroyu, po njeni smrti pa sam v njenem stanovanju in ni dosti zahajal v družbo. Prišel je iz Sydneya, kjer je bil prej tudi poročen in ima dva odrasla otroka. Dne 11. junija je odšel zjutraj na delo, a v Broadmeadowsu ga je do smrti povozil tovornjak. Pogreb je bil 14. junija na pokopališče **Fawkner**, kjer sta pokopana tudi oče in mati. Pokojnik je bil rojen 20. januarja 1928 v Dobrovi pri Krškem, občina Brestanica. Družina je pred vojno odšla v Belgijo na delo, vojno je preživela v Avstriji, po vojni pa se zaradi razmer doma niso vrnil v Slovenijo, ampak emigrirali v Avstralijo. Milan je dospel s starši in bratom **Alojzom** ter **Ladislavom** na peto celino 14. maja 1949 na ladji **Mohamedi**.

Tretja smrt je bila v Glenroyu, kamor sem bil poklican nekaj tednov prej: zdaj pokojna bolnica **TEREZIJA LAH** je želela urediti svoje račune z Bogom ter prejeti svete zakramente. Tako je bila res lepo pripravljena, ko je 17. junija mirno zaspala v Gospodu. Zahrbtni rak je zopet uničil eno svojih žrtev. **Terezija** je bila rojena 21. septembra 1931 na Ptujju. V Avstralijo je emigrirala preko Avstrije z možem in sinom **Tonijem** leta 1958 ter se vseh treh še dobro spominjam iz **Bonegille**. Potem je **Neubauerjeva** družina prišla v **Geelong**, pa se žal kmalu razšla. **Terezijo** sem zopet

našel šele zdaj, da se je pripravila za pot v večnost. Sin Tonii iz NSW je bil pri njej, da ji je stregel v boleznih poleg madžarskega prijatelja Lesa. Pogrebno mašo smo imeli v cerkvi sv. Družine v Bellparku na četrtek 20. junija, nato smo krsto z zemskimi ostanki spremili na Western Cemetery. Poleg sina Tonija zapuščča v Geelongu tudi sestro Marijo por. Pantič.

Naj tu dodam še zakasnelo sporočilo, ki sem ga že nekaj mesecev pripravljal za rubriko Križem avstralske Slovenije, pa mi kot nalašč zanj vedno zmanjka prostora. V Wodongi pri svoji hčerki Elizabeti Engler je živel prijazen mož VINKO PERKO. Pred nekaj leti mu je tam umrla žena. Rojen je bil 12. decembra 1907, Ihova pri Mariboru. Lani je odšel s hčerko domov na obisk, četudi je že delj časa bolehal. V Avstralijo se ni več vrnil, kajti doma je Vinko resno obolet ter 18. oktobra 1990 v mariborski bolnišnici zaključil svoje življenje. Ne dvomim, da ga je Bog vzel k sebi, saj je bil globoko veren in je rad molil.

Vsem pokojnim naj bo Gospod milostljiv, sorodnikom pa izkrekamo na tem mestu iskreno sožalje!

+ Bivši Baragovec Franc Kravos je prišel s svojimi čopiči in posodami barv za teden in pol. Obljubil je prepleškati hodnik pri vhodu, potem je dodal še hodnik pred knjižnico. Potem se je spravil na stene stopnišč prav do vrha. Prišla so na vrsto tudi stranišča in kopalnice, končno pa še srednji hodnik in podaljšek do verande. Bog ti povrni, Franc! Saj mi je nerodno, da zagrabim roko, ko mi je ponujen prst; a roka mi je bila sama ponudena in res hvaležno sprejeta. Ponujeni de-

nar za pleskarski material, barve in podobno, je Franc podaril kot svoj dar Domu počitka, za kar mu prav tako iskrena zahvala!

+ Iz tu objavljenih fotografij lahko razvidite, da naš DOM POČITKA m. ROMANE le ni prazna beseda, ampak njegovo uresničenje je iz dneva v dan bliže. V to številko MISLI sem nameraval priložiti posebno tiskovino o Domu ter odgovoriti na razna vprašanja, ki jih o njem prejemam. Žal me je ujel čas ter bi se ta že tako pozna izdaja še bolj zakasnila. Prilogo bomo dali v prihodnjo številko.

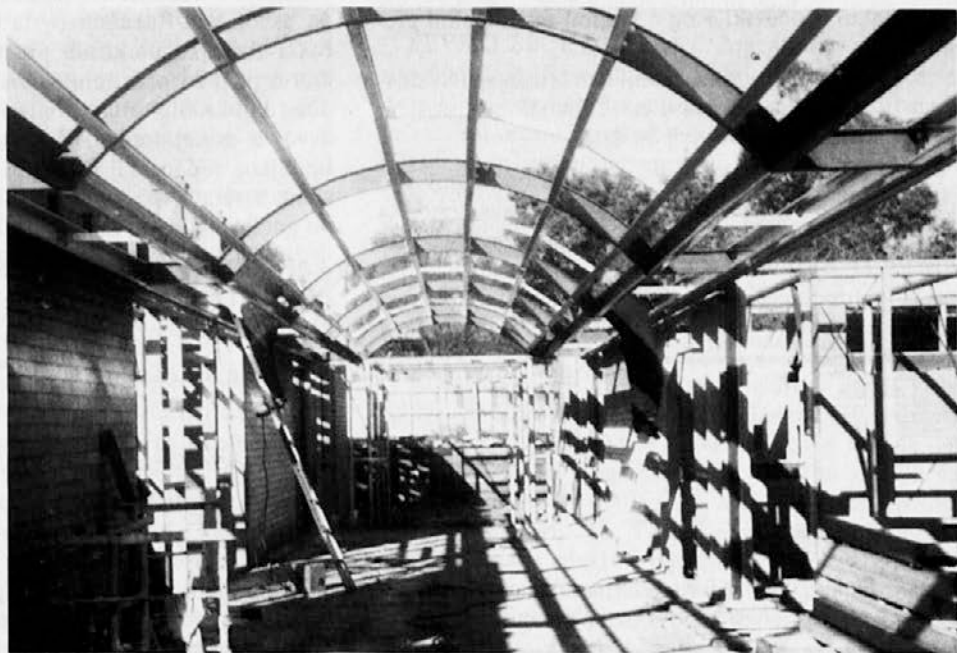
+ Rojaki Melbourn in okolice, vabljeni ste na naše proščenje. Na prvo julijsko nedeljo, 7. julija, bomo slovesno praznovali naša cerkvena zavetnika. Po maši bomo v dvorani ob obloženih mizah nadaljevali svoje veselje. Gospodinje naprošam, da nam – kakor vsako leto – napolnijo mize s svojimi kuhinjskimi dobrotami. Že zdaj vsem iskren Bog povrni!

Ta dan bo med nami tudi p. Lovrenc, ki ga mnogi že poznate. Dobrodošel med nami!

+ Razred birmskih kandidatov imamo vsako soboto ob 4.30. Štirinajst mladih se pripravlja na prejem tega zakramenta. Podelil ga bo koprski škof Pirih, ko bo na svojem pettedenskem obisku med nami. Blagoslovil bo tudi stavbo Doma počitka, četudi ne bo še gotova za sprejem stanovalcev. V pismu ob priliki proščjenja ter v prihodnji številki MISLI bo objavljen urnik škofovega bivanja med nami v Viktoriji.

+ Ne pozabimo na domovino in vključujmo jo v svoje dnevne molitve! Potrebujete jih!

P. BAZILIJ

Srednji del
našega DOMA
POČITKA.
Sprednji prostor
bo obednica,
v ozadju pa je
rekreacijski
prostor.

IZPOD TRIGLAVA

PRVO CIVILNO ŽRTEV je zahtevala v Sloveniji vojaška provokacija proti koncu maja. V Mariboru je pod kolesi vojaškega oklepника končal in bil na mestu mrtev 52-letni Jožef Šimčik. S skupino Mariborčanov je skušal zaustaviti vojaško kolono in je pri tem padel pod oklepnik. Ta je zapeljal čezenj in ga ubil. Po nesreči se ni niti ustavil.

Jugoslovanska (t.j. srbska) vojska je skušala očitno zanetiti novo krizno žarišče in je zanj izbrala Maribor. Pa ji ni uspelo, ker so Slovenci reagirali razumno in dostojanstveno. Izkazalo se je, da je samo na ta način mogoče paralizirati sicer bojevitno armado in ji prekrižati načrte. Tako so se zaostreni odnosi z vojsko kar hitro umirili. Samo Bog daj, da bi ne prišlo do novih zaostritev v dneh pred razglasitvijo samostojnosti.

TEHARSKO GROBIŠČE, kjer so padle številne vojne žrtve komunističnega nasilja, bodo uredili, pravi poročilo o tem zloglasnem kraju. Povečali bodo prostor, kjer je bila lani prvič sveta maša za pokoj duš teh, ki tam počivajo. V spomin žrtvam pa obnavljajo bližnjo podružnico sv. Ane, ki pa seveda ne bo mogla sprejeti vseh obiskovalcev ob večjih zborih. Saj bodo imele tudi Teharje vedno več romarjev na grobove, prav kakor Kočevski Rog s svojimi množičnimi grobovi.

V načrtu je, da bo na zadnji dan letošnjega Svetovnega slovenskega kongresa na Teharjah na prostem maševal nadškof dr. Alojzij Šuštar.

PODATKI slovenskega statističnega urada povedo, da je imela Slovenija v letu 1989 narodnega dohodka 35.3 milijarde dinarjev. To znese na posameznega prebivalca 17.700 dinarjev. Vsota je za pol odstotka nižja od vsote prejšnjega leta. – O jugoslovanskem dolgu pa izjavlja slovensko finančno ministrstvo, da znaša v

istem letu 1989 nekaj manj kot dvajset milijard dolarjev. Za lansko leto uradnih podatkov še nima, vendar se stanje bistveno ni moglo dosti spremeniti.

V LOGATCU je bil slovesno odprt prvi otroški vrtec v katoliških rokah, kar bi bilo pod prejšnjimi oblastmi seveda nekaj nemogočega. Ustanovil ga je farni logaški Karitas, otvoritev pa izvršil predsednik vlade Lojze Peterle na pobudo staršev, ki so želeli, da otroci dobijo versko vzgojo že v zgodnji dobi življenja. Oddelek za mlajše je pričel z desetimi varovanci, predšolski oddelek pa ima za začetek petnajst otrok.

KARAVANŠKI PREDOR je bil v soboto 1. junija slovesno odprt prometu – Slovenija in zamejska Koroška sta si tako precej bližji. Blagoslovil ga je nadškof Šuštar, udeležil pa se je slovesnosti tudi predsednik Peterle in namestnik koroškega deželnega glavarja dr. Zernatto, ki je spregovoril svoj pozdrav v slovenščini.

Predor je najdaljši med Ljubljano in Münchnom in štirinajsti dvostezni po velikosti na svetu, saj je dolg 7864 metrov. Bil je vsekakor tudi eden najzahtevnejših zaradi delovnih razmer (plini in voda), zato zasluži vse priznanje gradbenega dosežka. Pri gradnji ni bilo kakih posebnih hujših nesreč, razen ene smrtne, kar je ob tako velikem delu zares izjema. Kot je omenil nadškof v svojem nagovoru ob blagoslovitvi, je "predor znamenje novih časov v novi Evropi in upajmo, tudi novega življenja in novih ljudi..."

LANSKO LETO je bilo v Sloveniji 17.000 šoferških izpitov. Število raste iz leta v leto. Dnevno je okrog 170 teoretičnih izpitov, praktičnih z voznjo, pa okrog sto. Razumljivo, da pred uradi za izpite na Riški zmanjka parkirnih prostorov, brez avta pa ne moreš priti na praktični šoferški izpit. Oblasti se trudijo, da bi našle drugo primernejšo lokacijo za to zadevo, a doslej zama. Z ozirom na promet postaja Ljubljana vedno bolj podobna drugim evropskim mestom, z vedno več avtomobili in vedno hujšo prometno godljo, pa manj in manj prilike za parkiranje vozil.

MUZEJSKI VLAK je z letošnjim aprilom pričel voziti, da proslavlja stoletni jubilej železniške proge Ljubljana – Kočevje. Vsako soboto vozi in potnikov

SLOVENIAN FUNERAL SERVICE

Funerals of Distinction

A.F.D.A.

724 5408

17 Railway Parade, Fairfield, 2165

72 3093

Sydneyskim Slovincem v času žalovanja 24 ur dnevno na uslugo: v velikem Sydneyu, na deželi, v Canberri A.C.T., kakor tudi pri meddržavnih ali prekomorskih prevoznih pokojnih.

se nabere vsakič nad dve sto. Strojvodje in železniški uslužbenci so oblečeni v stare avstroogrške uniforme, posebni vodniki pa seznanjajo udeležence potovanja z znamenitostmi Kočevskega. Dobrodošlico jim vselej pripravijo v Kočevju, potem pa si ogledajo še razne posebnosti mesta in okolice, med katere spadajo seveda tudi grobišča v Kočevskem Rogu, obrobje pragozda, razvaline kostelskega gradu in podobno.

Železniški promet na 76 kilometrov dolgi progi med Ljubljano in Kočevjem so po zadnji vojni odpravili. Morda ga bo ta sobotna vožnja muzejskega vlaka poživila, ali pa vsaj poživila spomin nanj.

KONCERT osemnajstih cerkvenih zborov je bil na začetku maja v Novem mestu ter je lepo uspel. Veljal je za začetek proslavljanja 500-letnega jubileja novomeškega kapitlja, ki ga bo Novo mesto praznovalo leta 1993. Pevci so bili po koncertu gostoljubno postreženi, nadškofa Šuštar in Turk – ta po svoji upokojitvi kot beograjski nadškof živi v Novem mestu – pa sta v znamenju novih časov posadila lipi.

V **ZNAMENJU** vračanja k naravnemu zdravljenju so v Ljubljani na Mirju pred nekaj meseci odprli zasebno Podjetje za svetovanje s področja zdravstvene nege, ki vključuje zdravniški posvetovalnici tudi zeliščno lekarno in drogerijo. Lekarna prodaja zdravila iz naravnih zelišč. Pa tudi pripomočke za nego mimonaravnih odprtih, narejenih z operacijo za izpeljavo telesnih izločkov. V drogeriji pa nudijo samo tiste pripravke, ki nimajo nikakih kemičnih dodatkov.

KOČEVSKA REKA je v območju, ki so si ga prilastili zase vodilni slovenski komunisti, je imela po dolgih 42 letih prvo sveto mašo. Imel jo je nadškof Šuštar v kulturnem domu, saj farno cerkev so povojni oblastniki podrli in na njenem ozemlju uredili park. Partija ni dovoljevala na zaprtem območju nobene navzočnosti Cerkve.

Prebivalci so že izrazili željo po novem farnem središču. Ker ni cerkvenih prostorov, je zdaj maša v kulturnem domu, k verouku pa hodijo otroci v tamkajšnji osnovni šoli.

Na Kočevskem so po vojni porušili kar 90 cerkva in raznih bogoslužnih znamenj.

SLOVENEK je postal redni profesor za dirigiranje na dunajski Visoki šoli za glasbo, eni najbolj znanih evropskih glasbenih šol mednarodnega priznanja. To je slovenski dirigent Uroš Lajovic, ki je 11. aprila letos dobil dekret avstrijskega zveznega kanclerja Franza Vranitzkega. Naš rojak ima v svojem dirigentskem razredu osemindvajset študentov iz Koreje, Tajvana, Kitajske, Japonske, Velike Britanije, Francije, Nemčije, Češkoslovaške, Madžarske, Italije in Avstrije, eden njegovih študentov pa je doma iz Sarajeva v Bosni.

Melbournskim Slovincem se priporoča
KAMNOSEŠKO PODJETJE

LUCIANO VERGA & SONS
ALDO and JOE
MEMORIALS P/L

10 BANCELL STREET,
CAMPBELLFIELD, VIC. 3061

Tel.:
359 1179
A.H.: 470 4095

Vsa
dela so
pod garancijo!

Naj za konec dodam še to, da je Uroš Lajovic bratranec naših dveh znanih sydneyjskih bratov, bivšega avstralskega senatorja Miša ter tovarnarja Dušana Lajovica.

OB STOLETNICI ROJSTVA so odkrili spominsko ploščo na rojstni hiši slovenskega pisatelja Narteja Velikonje na Predmeji pri Otlici nad Ajdovščino. Slovesnost je bila dne 8. junija in se je pričela s sveto mašo v podružni cerkvi na Predmeji. Ploščo, ki jo je postavilo Društvo slovenskih pisateljev, je odkril sedanji društveni predsednik Dane Zajc, blagoslovil pa jo je domači župnik Janko Kosmač. Vse to pa iz hvaležnosti in v spoštovanju do pisateljeve močne vere in krščanske pokončnosti, ki je ni mogla omajati nobena preizkušnja, niti krivična obsodba in smrt. Narte je moral kot pričevalec za ideale krščanske vere leta 1945 pred puške in v smrt. Zdaj, po štirih desetletjih, pa se je Narte vrnil – v sramoto tistih, ki so ga v ime neke tuje ideologije obsodili in ubili.

PEVSKI ZBOR GALLUS iz Argentine je svojo zelo uspešno turnejo po Sloveniji zaključil v Cankarjevem domu, ljubljanskem hramu slovenske kulture. Zbor se je zahvalil organizatorjem z lepim spominskim darom, Glasbena matica pa je ob svoji stoletnici članom res odličnega zbora izročila priznanja in darila. Posebne zanimanja sta bila deležna ustanovitelj in dolgoletni voditelj zbora dr. Julij Savelli ter njegova hčerka, sedanja zborova dirigentka Anka Savelli-Gaser.

Le naj bo pesem vere in zaupanja tudi v bodočo moč, trdnost in povezanost naših narodnih sil!

KONČNO je v deželi pod Triglavom zopet izšla knjiga, ki odkriva železno zaveso, katera je štiri desetletja po vojni zakrivala v molk mučenca **LOJZETA GROZDETA**, mladega študenta, ki so ga komunisti 1. januarja 1943 v Mirni na Dolenjskem strahovito mučili in umorili. Dr. Taras Kermavner piše o njem: "Lojze Grozde združuje Baragovo gorečnost, Gnidovčevo askezo in Slomškovo slovensko zavednost. Čudež je, da se je med nami rodil človek kot je bil Grozde." Vreden kandidat za čast oltarja.

SVETO PÍSMO

ODLOMEK MESECA

BOŽJE KRALJESTVO

ZA mesec junij sem kot "odlomek meseca" izbral evangelij, ki ga beremo letos na enajsto navadno nedeljo, 16. junija. Zanimiv je zato, ker evangelist Marko uporablja pogost način Jezusovega poučevanja – priliki.

Današnji odlomek vsebuje dve priliki iz narave, ki sta na prvi pogled zelo enostavni, ko začnemo ob njih razmišljati, pa ugotovimo veliko neznank. Prva govori o zrnu pšenice, ki ga sejalec vrže v zemljo. Samo pri evangelistu Marku najdemo to priliko. Drugo pa sta zapisala tudi evangelista Matej in Luka; govori pa o gorčičnem zrnu, ki je majhno, vendar zraste nad vso povrtnino, da naredi velike veje, na katerih prebivajo ptice izpod neba.

S tema prilikama je Jezus poskušal pojasniti "božje kraljestvo". Na nobenem mestu svetega pisma ni točno povedano, kaj je božje kraljestvo, ki ga Jezus tolikokrat omenja.

Mnenja med Jezusovimi sodobniki so bila deljena, vendar je bila vsem skupna misel – pričakovanje božjega kraljestva in z njim povezanega Mesija (Odrešenika). V starejši katoliški literaturi večkrat naletimo na mnenje, da je katoliška Cerkev "zgodovinska uresničitev božjega kraljestva na zemlji." Te trditve danes ne postavlja nihče več, čeprav je v mišljenju mnogih vernikov še kar precej prisotna.

Danes živi na zemlji več kot pet milijard ljudi. Po dva tisoč letih, odkar je Jezus oznanjal božje kraljestvo, je njegovih učencev blizu milijarde in pol, od teh pa je članov katoliške Cerkve komaj polovica. Od 700 milijonov katoličanov jih komaj deset procentov hodi v cerkev. Pa še od teh, ki hodijo redno, gre marsikdo iz navade. Če bi res mislili, da je ta Cerkev "zgodovinsko uresničenje božjega kraljestva na zemlji", bi morali reči, da se je Jezus krepko zmotil. Pa se ni zmotil, saj vemo, da je učencem govoril, da bodo mala čreda, da bodo sol zemlje, luč in kvas. Sami izrazi,

DALJE je Jezus rekel: "Z božjim kraljestvom je kakor s clovekom, ki vrze seme v zemljo. Naj spi ali bedi, ponoči in podnevi, seme klije in raste, da sam ne ve kako. Zemlja sama od sebe poraja bilko, nato klas in končno zito v klasu. Ko sad dozori, hitro prime za srp, kajti čas zetje je tu."

Rekel je se: "Čemu naj primerjamo božje kraljestvo ali s kaksno priliko naj ga ponazorimo? Recimo: gorčičnemu zrnu, ki je takrat, ko ga vsejemo v zemljo, manjše od vseh semen na svetu. Ko pa je vsejano, raste in postane večje od vseh povrtnin. Naredi velike veje, tako da morejo ptice izpod neba prebivati v njegovi sencii."

V mnogih takih prilikah jim je oznanjal nauk, kakor so ga pac mogli razumeti. Brez prilike jim ni govoril; svojim učencem pa je na samem vse razlagal.

Mr 4, 26 – 34

Iz evangelija letosnje
enajste navadne nedelje

ki kažejo na to, da bodo učenci manjšina med večjim številom ljudi. Ko je Jezus govoril, kakor smo prebrali v zgornjem evangeliju, o božjem kraljestvu, je moral misliti na kaj drugega.

Če se pomudimo najprej ob prvi priliki o rastočem žitu, kaj hitro najdemo primero v našem vsakdanjem življenju in ugotovimo njeno sodobnost. Ta prilika nas uči čakati. Prav v nasprotju v navadami današnjega življenja, ko smo ljudje vedno bolj neučakani. Povsod se nam mudi. Vedno nam zmanjkujeta časa, velikokrat še jesti ne utegnemo. Dnevno premagujemo razdalje, tako da pešec že davno ni več merilo poti. Tudi pri delu smo neustavljivi. Zdi se nam, da bo konec sveta, če bomo mi odnehali. Težko nam je, če se moramo v tej zagnanosti kje ustaviti, morda pri zdravniku ali na uradu, in čakati. Takoj se nam dvigne temperatura, če nas kje ne postržejo, ko se prikažemo na uradu, trgovini ali restavraciji. Takrat so minute dolge celo večnost.

Najhuje je, da naglico in neučakanost prenašamo v versko življenje. Tudi Bog bi moral hitro živeti z nami. Na naš klic bi se moral takoj odzvati in se zavzeti za naše dobro. Tudi v veri ne znamo več čakati. Če

pri prvem očenašu nismo uslišani, se nam vera že začne podirati. Mnogi jo zaradi svoje neučakanosti celo izgubijo. Pozabljajo, da za njimi nekdo drugače snuje življenje. Njegovi mlini meljejo počasi, vendar zanesljivo. Njemu se nič ne izmuzne. Kljub naglici Zato je nesmiselno vnašati naglico v odrešenje. Bog je večni d a n e s . Njemu se ne mudi. To pa ne pomeni, da zavlakuje, temveč da zanesljivo snuje in načrtuje. Prav to pomeni tiha rast posevkov, ki zorijo v žetev, prav kot je zapisal evangelist Marko: "Zemlja sama od sebe poraja bilko, nato klas in končno žito v klasu." Jezus z žetvijo kaže na Boga, ki daje vse ob svojem času.

V priliki o gorčičnem zrnu je močno poudarjeno nasprotje med najmanjšim in največjim. Gorčica je "manjše od vseh semen na svetu". Vzhodnjaki so zaradi smisla za pretiravanje radi rekli, da je njeno seme tako majhno, da se zgubi na dlani roke, vendar zraste v zel, ki je večja od vseh zeli. Rast gorčičnega zrna v mogočno zel pomeni notranjo moč božjega kraljestva, ki pa ga ne smemo poistiti s Cerkvijo. Ptice, ki priletijo izpod neba so različna ljudstva, ki bodo našla v božjem kraljestvu utešitev svojih hrepenenj.

"Božje kraljestvo" pomeni uresničenje svete in posvečevalne volje Boga v vsem njegovem stvarstvu. Ker zgodovina še ni dopolnjena, je uveljavljanje te volje še v nastajanju in zato božje kraljestvo še prihaja: "Pridi k nam tvoje kraljestvo", kot molimo v očenašu. Zanj prosimo, ker je čisti dar Boga in se uresničuje po njegovi moči.

Kot je bilo že rečeno, se božje kraljestvo ne istoveti s Cerkvijo. Cerkev je skupnost tistih, ki verujejo v božje kraljestvo – je temeljni zakrament tega kraljestva in njegov začetek, to pa prvenstvo z ljubeznijo v sebi. V romanu ruskega pisatelja Solženicina "Avgusta štirinajstega" sprašuje Sanja Isaakijeva Tolstoj: ". . . 'Kakšen je življenjski cilj človeka na zemlji? . . . ' Tolstoj so se ustnice . . . brez napore zganile in že tisočkrat izgovorile: 'Služiti dobremu. In s tem ustvarjati božje kraljestvo na zemlji . . . Samo z ljubeznijo.' 'Samo? . . . Lev Nikolajevič, pa ste prepričani, da ne greste predaleč v povzdigovanju moči ljubezni, ki je skrita v človeku? Kaj pa, če ljubezen ni tako močna, če ljubezen ni tako obvezno navzoča v vseh in ni zmogovita . . . ? Kaj bi ne bilo treba predvideti kakšno vmesno stopnjo, s kakšnimi manjšimi zahtevami – in najprej na nji prebuditi ljudi k vsesplošni dobrohotnosti? In šele potlej – na ljubezni? . . . Starec je strmo pogledal izpod košatih obrvi in brez omahovanja odgovoril z besedami, ki jih je preizkušal že vse življenje: 'Samo z ljubeznijo! Samo! Nihče si ne bo izmislil nič primernejšega.'"

Iz vsega povedanega lahko sklepamo, da Cerkev, kot skupnost verujočih v božje kraljestvo, ima prven-

stveno nalogo v delu za graditev božjega kraljestva. Po kristjanah naj bi se svetu oznanjala in izpričevala ljubezen, ki je temeljna zapoved našega verovanja. Jezus jo imenuje "največja zapoved". Prav preko Kristusove daritve in križu in veličine njegovega vstajenja pride mo do najčistejše podobe božje ljubezni, ki tako postaja glavno vodilo našega verovanja. Če bi imeli vero, da bi gore prestavljali, ljubezni pa bi ne imeli, nam to nič ne pomeni.

Iz življenja vernih bi našli veliko vzorov razumevanja največje izmed zapovedi in njihove prepričevalnosti. Morda nam bo dala misliti življenjska prigoda velikega voditelja Indijcev, Mahatma Gandhija. V svojem življenjepisu pripoveduje, kako se je kot študent v Južni Afriki zelo zanimal za sveto pismo, posebno za govor na gori, ki ga najdemo v petem poglavju evangelista Mateja. Bil je prepričan, da je krščanstvo odgovor na sistem kast, ki je Indijo mučil že stoletja; resno je premišljeval, da bi postal kristjan. Nekega dne je šel v cerkev, da bi se udeležil maše in da bi dobil navodila za svoje razmišljanje. Ustavili so ga pri vhodu in mu prijazno rekli, da bo v cerkvi, rezervirani za črnce, prav dobrodošel, če hoče biti pri maši.

Šel je in se ni nikoli več vrnil.

Zgodba, ali življenjsko izkustvo, ki nam veliko pove in da misliti. Če govori Jezus v priliki o gorčičnem semenu in pticah neba, ki bodo našle svoje prebivališče v vejah zraslega drevja, potem je nerazumljivo kakršno koli igranje elitnega krščanstva, ki se zapira v svoje ozke meje. Jezus nam v priliki pokaže prav nasprotno: da ima sleherni človek mesto v nastajanju in oblikovanju božjega kraljestva, da to ni privilegij krščenih in verujočih. Če v Cerkvi postavljamo nerazumljive pogoje in zapovedi, ki rast božjega kraljestva omejujejo, se moramo uprašati, ali ni morda naše delovanje proti širini evangelija in zapovedi ljubezni. Popolnoma drži, kar pravi Kasper v knjigi "Jezus der Christ": "Cerkev je le začetek božjega kraljestva, da jih je mnogo zunaj božjega kraljestva, ki so v njej, in da jih je mnogo v njej, ki so zunaj nje. Cerkev je le učinkovito in izpolnjeno zakramentalno znamenje, ne pa resničnost božjega kraljestva samega."

Naše razmišljanje lahko dozori v sklep, da ima danes vsak kristjan kot posameznik in Cerkev kot skupnost velike naloge in odgovornosti. V svetu neučakanosti in hitenja, v svetu razosebljenja, v svetu krutosti, uničevanja in nadvlade, v svetu socialnih in človečanskih krivic.

Vprašanje je le, če je mala čreda sol, luč ali kvas, kot Jezus poimenuje svoje učence in s tem vse verujoče, dovolj močna in pripravljena za graditev božjega kraljestva.

Sem dovolj močan in pripravljen jaz?

P. NIKO

SVETA DRUŽINA

Fr. Janez Tretjak, O. F. M.,
Holy Family Slovene Mission,
51 Young Ave, W. Hindmarsh, S. A., 5007
(P. O. Box 479, Welland, S. A., 5007)
Tel.: (08) 46 9674

DRUGA nedelja v mesecu maju je vedno nedelja spomina in hvaležnosti našim živim ter pokojnim materam. Živih se spomnimo s šopkom izbranega cvetja, pokojnih pa z molitvijo.

Tako smo tudi v naši verski skupnosti praznovali dan, posebej posvečen našim materam. Za to nedeljo pride običajno več ljudi k maši, eni res morda le iz radovednosti, drugi z namenom, da se zahvalijo Bogu za svoje matere, spet drugi pa hočejo prisostvovati maši, da se pridružijo skupnim molitvam za pokojne matere.

Letošnje praznovanje je bilo še toliko lepše, ker so tudi šmarnična razmišljanja govorila o materah, o vlogi materinstva. Med mašo so predvsem sodelovali mladi. Po končanem bogoslužju pa so v cerkvi nastopili učenci slovenske šole našega verskega središča. Učiteljica prof. Laura Premrl zna zares z veliko ljubeznijo in materinskim čutom pripraviti spored, ki razvedri srce in duha gledalcem. Pa tudi nastopajočim vzbudi zavest, da se potrudijo za potrebno kulturno višino, obenem pa nastop približajo vsem prisotnim, naj že

bodo preprosti ali učeni. V takle nastop vložijo poleg učiteljice in nastopajočih veliko truda tudi starši, ki vozijo otroke v šolo in k vajam ter imajo na skrbi veliko nevidnega dela.

Po končanem sporedu učencev smo izbrali matere leta. Letos smo kar trem podelili priznanja s košaro izbranega cvetja.

Prva je bila izbrana gospa **Ela Sužnik**. Odkar sem v Adelaidi in že prej so Sužnikovi radi pomagali pri naših skupnih dejavnostih, zdaj pa prenašajo z velikim potrpljenjem zahrbtno bolezen, ki jih neusmiljeno bije. Gospa Ela nikoli ne tarna, vedno odgovarja, da ji je dobro. Kljub temu, da težko hodi, jo mož Ivan ali pa hčerka Elizabeta, ki sta jo starša res lepo vzgojila, pripeljeta redno k slovenski maši. In ko že o tem pišem: vse nas je prizadelo, da se tudi Ivan bori z zahrbtno boleznijo – rakom. Oba sta v Flinders Medical Centru, kjer prejmeta zdravniško pomoč. Mi pa oba podpiramo z molitvijo.

Za drugo mater leta je bila izbrana **Martina Lipovac**, ena deklet naši srenji poznane Rantove družine, ki so vsa leta doraščanja rade pomagale v našem središču. Zlasti najstarejša Helena, ki se je leta 1983 poročila v Prezid in skrbi za družinico treh otrok. Škoda, da ni bliže, pa bi ji za materinski dan podarili šopek. Tako pa smo izbrali njeno sestro, ki je šla po Helenini poti, zdaj pa je na počitnicah med nami. Pa kljub počitnicam rada pomaga in ne zna odkloniti – v tem ima zlato učiteljico, svojo mamo.

Tretja mati pa je prof. **Laura Premrl**. V naši slovenski šoli poučuje že šestnajst let, če ne še več. Kljub številnim poklicnim in materinskim obveznostim se veliko žrtvuje za našo skupnost, predvsem za mladi rod. Marsikateri naših adelaidskih otrok bi ne znal nič slovensko, če bi ne bilo požrtvovalne mame Laure, ki seveda hoče, da bi tudi njen sin Davor lepo govoril materinski jezik.

Vse tri matere so lep zgled, ko se niso branile prevzeti nase žrtev, ki so povezane s poklicem matere. Zato njim in vsem ostalim materam pristrčne čestitke. Bog naj vse živi še na mnoga leta!

Na prvo nedeljo v juniju smo po maši imeli B.B.Q. Namenjen je bil kritju stroškov bližnjih obiskov, saj tudi v Adelaidi pričakujemo obisk p. provinciala in obisk koprškega škofa dr. Piriha. Vreme nam ni bilo naklonjeno, vendar je bilo kljub temu veliko dobre volje in nasmejanih obrazov. Udeležba je bila lepa. Da je bilo veselja še več, sta nam Viktor Konestabo ter njegova hčerka Nataša zaigrala nekaj lepih domačih melodij. Prav lepo se jima zahvalim za njun dobrodošli prispevek k veselemu razpoloženju. Njima in vsem ostalim hvala za sodelovanje in pomoč!

P. JANEZ

Premakljivi svečnik

34.

NASLEDNJI dan so zdravniki sklenili, da župnika Zdravka odpustijo iz bolnišnice.

“Doma ima sestro, ki ga bo negovala in skrbela zanj. Če ji bo pretežko, naj ga pa pošlje nazaj.”

Seveda ni bilo treba župnika pošiljati nazaj, saj mu je Barica stregla zares s sestrsko ljubeznijo. Bila je neprestano ob njem, da so od skrbi in utrujenosti tudi njej oči lezle v globino očesnih votlin in so ji lica blede-la in upadala.

“Tako ne gre več dalje,” ji je nekega dne rekla soseda Rozika. “Uničila se boš in še ti zbolela. Vsako stvar je treba delati po pameti. Ti pojdi zdaj spat, bom jaz bedela. Vso noč. Jutri pa dobim koga drugega in se bomo lepo zvrstili. Tudi ti nisi iz železa, čeprav si trdnega zdravja.”

“Kaj pa če umrje in ne bom zdraven?”

“Nihče ne umrje kar tako. Te bomo že pravočasno poklicali. Podnevi boš pa tako ves dan ti pri njem; nam bi bilo težje, ko nas čaka delo na polju.”

Ko je župnik ponoči prišel nekoliko k sebi, je spoznal Roziko, ki je sedela pri njegovi postelji in premagovala spanec.

“Zakaj ne greš spat, Rozika? Koliko je ura?”

“Polnoč je minila.”

“Ti bi morala biti že davno v postelji.”

“Ne, nocoj sem na vrsti, da vam postrežem, če bi kaj potrebovali.”

“Dobra si, Rozika, hvala!”

“To in še veliko več sem vam dolžna. Veliko dobrega ste mi storili.”

“Nič več kakor bi vsak človek na mojem mestu.”

“Potem bi zares vsak veliko dobrega storil. Toda tega ne verjamem.”

“Rajši veruj. V vsakem človeku je veliko dobrega. Kako pa sta tvoja otroka?”

“Saj jih je že pet. Dva sem imela, enega dobila, dva sta pa še pred kratkim prišla zraven.”

“Saj res. Pozabil sem. Ne, saj nisem pozabil, samo imel sem te pred očmi, kakor si bila takrat, ko si stanovala tukaj pri nas.”

“Takrat se je moje življenje popolnoma presukalo. Po vaši dobroti, gospod župnik.”

“Po božji dobroti, Rozika. Jaz pri tem nimam nič. On vodi, tehta, meri in obrača. In vedno samo na dobro.”

“Najbolj sem vesela, da ima Janez vse otroke rad. Ne dela med njimi

BERNARDOVEMU
TISKOVNEMU SKLADU
ZA NAŠE “MISLI”:

\$52.— P. Z.; \$42.—Marica Klakočar, Anton Dolinar; \$32.— Janez Rotar, Franc Šveb, dr. Marija Lambrineas; \$30.— N. N.; \$24.— Ernest Rutar; \$23.— Danilo in Slava Maver; \$22.— Franka Terlikar, Janez Lah; \$20.— Ivanka Novak, Zora Pace; \$17.— Ivan Legiša; \$14.— Vanda Sperne; \$13.— Ivanka Kleva; \$12.— Alojz Brne, Kamica Satler, Jože Baligač, Dino Rupnik, Emilija Kregar, Andrej Fistrič, Gabrijel Čefarin, Maks Furlan, Ivan Damiš, Bogomir Krševan, Jože Kučko, Jože Lipovž; \$9.— Dragica Gomizely, Milka Medica; \$8.— Karolina Čargo; \$7.— Rožica Pirc, Janez Kovačič, Ivanka Tomšič, Marija Spernjak, Ema Peckham, Štefanija Mazzitelli; \$5.— Slavko Koprivnik, Lucija Vovk; \$4.— Ana-Marija Mršnik, Albert Škrli, Olga Peklar, Marija Oblak, Alojz Kovačič, Anton Bogovič, Maks Krajnik, Viktorija Kofol; \$3.— Marija Oražem; \$2.— Silvo Bezgovšek, Marija Grum-Fabiani, Francka Kotnik, Ivan Denša, Štefan Baligač, Marija Vindiš, Pavlina Božič, Anton Mršnik, Marija Kužnik, Marija Magdalenič, Marija Oginski, Joe Belovič, Jože Malnarič, Frances Persico, Florian Vojska; \$1.— Mihaela Žefran.

TRNOVO — del Ilirske Bistrice

V POMOČ MISIJONOM
IN NAŠIM POSINOVLJENIM
AFRIŠKIM MISIJONARJEM:

\$250.— P.B.K.M.; \$100.— Druž.
Viktor Matičič (za lačne); \$50.—
N. N.; \$34.51 N. N.; \$20.— Fani
Šajn; \$15.— Marija Oražem (za lač-
ne); \$10.— Jože Štemberger (za lač-
ne), Lucija Miklavc (za lačne).

MATERI TEREZIJ
ZA NJENE LAČNE SIROTE:

\$250.— P.B.K.M.

ZA OBNOVO
ROMARKEGA DOMA
NA SVETI GORI:

\$100.— N.N.; \$50.— Julij Bajt, Iza-
bela Bukarica; \$5.— Ivan Stanič.

VSEM DOBROTNIKOM
BOG STOTERO POVRNI!

ČLOVEK
ZA VSE ČASE

NIČ ne bomo pretiravali, če pravimo, da je tradicionalna slovenska kultura v poglavitni meri delo duhovnikov. V Krekovi dobi je slovenski duhovnik postavil tiste gospodarske temelje in socialne ustanove, na katerih se je pozneje lahko organiziralo narodovo politično življenje. V času pred viharjem, pa tudi potem, ko je že divjal, je zastavil ne samo svojo besedo, ampak to pot tudi svoje življenje za to, da bi Slovenci ostali v zgodovini in omiki. In potem, ko se je zgodilo, kar se je zgodilo, ko se je poveznil na nas totalitaristični komunistični pokrov in sta tako znanost kot tudi umetnost kazali malo volje, da se zavaruje udarjeni človek, je bil duhovnik tisti, ki je govoril in oznanjal neukinljivo človekovo svobodo. Tudi za slovensko Cerkev namreč velja, kar je rekel Adam Michnik za poljsko: "Cerkev je bila tista, ki je dajala

niti najmanjše razlike. Tako lepo nam je, da vam ne morem povedati. Čeprav nismo bogati in bi še marsikaj potrebovali. Toda Janez govori vedno isto: Imamo to, kar je najpotrebnejše —zadovoljstvo. Vse drugo ni tako važno. In res ni, čeprav me včasih malo stisne, ko se sosede hvajlijo, kakšno najnovejšo zmrzovalno skrinjo imajo, koliko oblek so kupile svojim edinčkom, kako opremo so si kupile za kuhinjo in sedaj ne vedo, kaj bi s staro. Sem rekla, da bi staro vzela, če ne bi bila predraga. Pa sem jo dobila čisto poceni. Lepo sem jo očistila, Janez pa je pritrdil nove ročaje in kljuke in soseda je ni spoznala, ko je bila zadnjič pri nas. Vprašala me je, kje sem jo kupila."

Tako je pripovedovala Rozika z mirnim, čebljajočim glasom, da je župnika uspavala in je že dolgo ni več slišal, ko je še vedno razlagala svoje drobne radosti in skrbi.

Ko župnik ni več mogel skoraj nič govoriti, so se začeli pri njem vrstiti tudi moški. Po navadi sta se po dva pomenkovala v kotu med seboj, po tihem, da ne bi zbudila župnika, če je kdaj malo zaspal, ves čas sta pa budno pazila, če mu morda ni zastalo dihanje, ki je bilo vedno težavnejše. Toda bolezen se je vlekla in vlekla, kajti srce ni hotelo odpo-vedati svoje službe.

Nekega dne je župnik s presledkom v glasu vprašal:

"Kaj delaš, Barica?"

"Pletem."

"Kaj pa pleteš?"

"Jopice ti pletem, Zdravko. Nosil jo boš, ko bodo nastopili haldnejši dnevi."

"Ne bom je nosil, Barica. Lahko prenehaš pletti."

"Zakaj je ne bi nosil?" je rekla in že je imela oči polne solz.

"Ker odhajam. Tam, kamor grem, ne nosijo jopice."

"Ne govori tako, Zdravko. Morda pa ozdraviš, pa jo boš potreboval. Takrat bo zopet vse dobro in lepo pri nas."

"Tudi zdaj je dobro, Barica. Tako, kakor je, je dobro. Zato ne jokaj. Meni je tako lepo, da si ti pri meni. In bila si pri meni toliko let. Nič ti nisem plačal za tvoje delo. Za tvojo ljubezen tako ni plačila, razen pri Bogu. Premalo sem skrbel zate. Prejšnje dni me je vedno skrbelo, kaj boš ti, ko mene več ne bo. Zdaj te skrbi nimam več. Vem, da bo dobri Bog zate poskrbel po dobrih ljudeh. Delala boš, dokler boš mogla. Ko pa ne boš mogla več, boš pa sama. V trpljenju je vsak sam, čeravno je množica okoli njega."

"Zame ne skrbi, Zdravko. Jaz že imam svoje mesto."

"O tem pa nič ne vem. Nikoli mi nisi nič rekla."

"Nisem, ker sama v sebi nisem bila na čistem glede tega. Od tiste nesreče, ko se je Zorica ubila, pa vem, kje je moje mesto."

"In kje je?"

"K sestram pojdem. Trdno sem se odločila."

"Toda kdo ve, če te bodo sprejele? Mislim zaradi tega, ker si že nekoliko v letih."

"Grem k sestram matere Terezije v Zagreb. Sem se že dogovorila z njimi in starost ni nobena ovira."

"Torej čakaš še samo na mojo smrt?"

“Prej nočem in ne smem oditi. Če boš pa ti dlje časa živel kakor jaz, bom tudi prav zadovoljna.”

“Hvala ti, Barica. Naj te Bog blagoslovi za vso tvojo dobroto. Saj nisi služila samo meni, služila si vsej župniji, kajti kaj bi jaz brez tebe? Kako lepo je bilo priti domov, sem v ta dom odkoder koli, ker nisem nikoli prišel v prazno, ampak si me čakala ti s svojo prijazno besedo in s svojo postrežljivostjo. Tega ti župnija ne bi smela nikoli pozabiti. Vem, da bo pozabila, kakor hitro mene ponesejo na pokopališče, zato se na njihovo hvaležnost ne zanašaj. Samo Bog je dober plačnik, zato je dovolj, da on ve za tvoja dobra dela.”

“Delala sem, kar sem bila dolžna delati. Kakšnih posebnih dobrih del pa, žal, nimam.”

“No, pa še malo več, Barica, pa še malo več. Vesel sem, da si mi povedala glede sester. Toda kako pa ti veš, da je Zorica hotela iti v samostan? Sem bil morda jaz kdaj tako neroden in sem to izklepetal?”

“Ne. Zorica sama mi je to povedala. Zelo mi je zaupala in pred menoj ni ničesar skrivala.”

“Tudi drugi te imajo radi, Barica. To ti povem, da ti bo nekoliko laže, ko izgubiš mene. To pa tako veš, da sem te imel vedno rad, čeprav sem bil včasih nekoliko trd s teboj in manj vljuden, kakor bi lahko bil.”

“Utrudil si se z govorjenjem, Zdravko. Skušaj malo zaspati. Grem pripraviti kosilo. Bratom sem pisala, da si bolan, naj te pridejo pogledat.”

“Dobro, Barica. Naj le pridejo. Vesel jih bom.” /Dalje prih./

vsem Poljakom, vernim in nevernim, določen prostor svobode – jezik, ki ne potrebuje laži...” Tudi po slovenskih cerkvah se je oznanjala ta resnica in danes že lahkoberemo, kako so tisti, ki so jo oznanjali, za to plačevali. A navsezadnje to ni ravno važno. Važno je, da se mi spominjamo. Na primer: večer v gledališču, predstava za mlade, mogoče več kot petsto učencev gleda Cankarjevo dramo in v njej poudarjeno karikirano vlogo duhovnika. In si mislim: Prav sedaj se sto slovenskih kaplanov v stisnjenih zakristijskih učilnicah trudi, da bi brezciljni in naveličani mladini dali nekaj kulture in nekaj duha, tu pa ta, učna ura s prozornim namenom. Taki časi so to bili! In povrh se danes zdi, da se nihče več tega ne spomni. Danes so vsi demokrati od nekdanj, od nekdanj so se vsi bili za človekove pravice, vsi so bili tudi preganjani...

ROMAN KURALT

Pogled na Špikovo skupino s Počitniškega doma v Srednjem vrhu nad Martuljkom

SV. RAFAEL

*Fr. Valerian Jenko, O. F. M.,
Fr. Ciril Božič, O. F. M.,
St. Raphael Slovene Mission,
313 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W. 2160
(P. O. Box 280, Merrylands, N. S. W., 2160)
Telefon: (02) 637 7147*

*Slovenske sestre – frančiškanke Brezmadežne
St. Raphael Convent,
311 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W., 2160
Telefon: (02) 682 5478*

SLUŽBE BOŽJE

WOLLONGONG - FIGTREE ima redni slovenski maši na nedelji 14. in 28. julija (vsako drugo in četrto nedeljo v mesecu). Čas: ob petih popoldne. Navadno je eno uro pred mašo pevska vaja za tamkajšnji zbor, pa tudi za mladinski zbor "Zlati glas", ki se pripravlja za nastop na letošnjem 17. mladinskem koncertu. Sem že omenil, da bo letos koncert v novi dvorani canberrskega slovenskega društva v soboto 5. oktobra popoldne. – Srečanje s škofom dr. Pirihom in njegov pastoralni obisk za rojake Wollongonga in okolice pa bo v soboto 31. avgusta ob petih popoldne. Po bogoslužju bo srečanje v dvorani kluba "Planica"

CANBERRA pride za slovensko službo božjo spet na vrsto v nedeljo 21. julija ob šestih zvečer. Cerkev sv. Petra in Pavla, Garran, A. C. T. Pred mašo bo pevska vaja kot priprava za petje med bogoslužjem. Tako se pevski spored obogati z novimi pesmimi, saj jih je veliko na izbiro v novih pesmaricah. Zato gotovo pridite vsaj dvajset minut pred pričetkom maše. V avgustu bo slovenska maša na nedeljo 18. avgusta. – Pastoralni obisk škofa Metoda Piriha bo v Canberru v nedeljo 1. septembra zvečer ob šestih. Po škofovi maši v Garranu bo sprejem škofa in srečanje z rojaki v Slovenskem klubu na Irwing Street, Phillip. Redna služba božja bo potem spet v nedeljo 16. septembra. Vsaka tretja nedelja v mesecu je torej določena za slovensko mašo canberrskim rojakom. Lepo prosim za številno udeležbo!

NEWCASTLE bo tudi imel obisk škofa Piriha in sveto mašo. To bo v sredo 4. septembra ob šesti uri zvečer v cerkvi v Hamiltonu, kjer se redno zbiramo k naši sveti maši.

GOLD COAST bo imel slovensko mašo (cerkev Sr-

ca Jezusovega, Fairway Drive, Merimac) v soboto 13. julija ob 7.30 zvečer. Osem dni kasneje, v nedeljo 21. julija, pa bo sveta maša na Slovenskem gričku v CORNUBIJI in sicer ob pol dvanajstih dopoldne. En teden kasneje, v nedeljo 28. julija, bo spet slovenska maša, a tokrat v BRISBANU (naša običajna cerkev Matere božje, čas pa 11.30 dopoldne). Vse tri službe božje bo opravil č.g. Martin Horvat, izseljenski duhovnik v Berlinu v Nemčiji, ki se bo nekaj tednov mudil na obisku svoje rodne sestre Miriam Klemen. Kličemo mu: Dobrodošel v Avstraliji! Obenem tudi naša zahvala, da bo poskrbel za slovenske službe božje v Kraljčini deželi. V kolikor bo g. Horvat na razpolago in bi tankajšnji rojaki želeli, se lahko dogovorite še za druge slovenske maše. – Pastoralni obisk škofa Piriha pa bo v Queenslandu tekel po naslednjem sporedu: Za rojake na Zlati obali bo škof maševal v soboto 7. septembra ob 7.30 zvečer v cerkvi v Merimac. Naslednji dan (nedelja 8. septembra) bo maša ob 11.30 v cerkvi Matere božje, South Brisbane, za brisbanske in okoliške rojake. Po maši bo škof odšel na Slovenski griček v Cornubiji, kjer bo kosilo in srečanje z rojaki. Vsi ste vabljeni, da se lahko osebno pogovite z gostom. Upam tudi, da bosta obe maši imeli lepo udeležbo.

WAGGA - WAGGA bo imela škofovo mašo in srečanje z njim v sredo 11. septembra ob enajstih dopoldne. Služba božja bo v sestrski kapeli, Mt. Erin. Popoldne bo naš gost nadaljeval pot proti Wodongi.

MERRYLANDS ima v naslednjih mesecih tele dejavnosti: V četrtek 4. julija ob 10.30 dopoldne bo srečanje bolnikov in upokojenec v. Začetek je v cerkvi s sveto mašo, nadaljevanje pa s kosilom v dvorani. Vse to pripravlja tudi tokrat naša molitvena skupina, ki se vsak četrtek zbira k molitvi. Novi člani so vedno dobrodošli. – V nedeljo 21. julija bo po maši predavanje o Medjugorju, ki ga bo imel nam že poznani Leon LeGrand. – Početnice na snegu so tudi letos na sporedu in sicer od 27. julija do 2. avgusta. Za informacije in rezervacije pokličite Petra Šarkana (telefon 632-7593). – Naša stotnica bo spet delovala v petek 12. julija. Priporočamo se vam za primerne predmete. Ista aktivnost 9. maja nam je prinesla v fond za obnovo zvonikov lepo vsoto 723.30 dolarjev. Hvala vsem, ki so sodelovali!

Škof dr. Metod Pirih pride v Sydney v četrtek 29. avgusta, TN 1, ob 19.55. Prosimo, pridite na letališče (Domestic) k sprejemu. Še posebej so povabljene narodne noše. – Na nedeljo 1. septembra, ko obhajamo očetovsni dan, bo pri nas birmovanje, ki ga bo opravil seveda škof Pirih. Birmance pripravlja na prejem tega zakramenta katehistinja Milka Stanič, je pa gotovo potrebno tudi sodelovanje

staršev, ki naj bi birmancu pomagali pri učenju in pri domači nalogi. Sploh naj bi se starši zares zanimali za napredek svojega otroka pri verouku.

Prvo obhajilo pa bomo imeli v nedeljo 15. septembra. Te otroke pripravlja za njihov veliki dan katehizinja Klara Brčar. K tej slovesnosti vabimo tudi druge otroke, ki bodo v tem letu prejeli Jezusa prvič v svoja srca po avstralskih cerkvah. Člani naše skupnosti so – le naj se pridružijo našim prvoobhajancem. Za soudeležbo pri naši slovesnosti jih prijavite vsaj dva tedna pred 15. septembrom.

MLADINSKI KONCERT – kot že omenjeno in tudi objavljeno v Mislih, bo letos na soboto 5. oktobra v novi dvorani Slovenskega kluba v Canberri. Hvaležni smo tamkajšnjemu društvu, ki bo tokrat že drugič gostitelj našega koncerta, ki ga že sedemnajsto leto zapored organizirajo slovenska verska središča. V kratkem boste prejeli preko društev in verskih središč navodila za nastop ter informacije glede prenočišča ipd. Društva po Avstraliji pa lepo prosimo, naj posredujejo informacije mladini ter spodbujajo tako skupine kot posameznike za nastop ali vsaj udeležbo.

P. CIRIL se je že nekajkrat oglasil iz domovine. Pravi, da ima še precej dela za dokončno pripravo naloge za magisterij, dočim je ustne izpite srečno dokončal. Pravi tudi, da skoraj redno na cesti sreča kakega avstralskega Slovenca, ki je v tem času doma na dopustu, ali pa kakega bivšega "Avstralca". Pa tudi koga, ki bi rad prišel v Avstralijo in sprašuje za možnosti vselitve.

P. LAVRENCIJ, med nami še v spominu, pa je prišel v Avstralijo dne 6. junija na nekajtedenski obisk. Vsi stari znanci ga z veseljem sprejemajo. Želimo mu, da bi se med nami dobro počutil. Naj tu izrečem zahvalo vsem štirim dobrotnikom, ki so mu s poravnanim potnih stroškov omogočili ta obisk.

KRSTI – *Natasha Marija Vesna Aster-Stater*, Blacktown, NSW. Oče Stanko, mati Vesna r. Trebar. Botra sta bila Stanko in Majda Kopše. – Sv. Rafael, Merrylands, 19. maja 1991.

David Francis Aščič, Georges Hall, NSW. Oče Robert Tomaž, mati Olga r. Horvat. Botrovala sta očetov brat Steven in Nada Marija Aščič. – Sv. Rafael, Merrylands, 2. junija 1991.

Novokrščenima, njih staršem in botrom ter obema družinama iskrene čestitke!

POROKE – *Vincent Škrajnar*, Raby, NSW, sin Ivana in Margarete r. Gyurica, rojen v Sydneyu in krščen v Paddingtonu, in *Melissa Gaye Chalker*, Raby, NSW, hčerka Johna Chalkera in Margaret r. Petherbridge, rojena v Sydneyu in krščena v St. John's anglikanski cerkvi, Maroubra, NSW. Priči sta bila Frank Martinez

Edinstveno poslopje novega parlamenta v Canberri, ACT, katerega si bodo mogli ogledati udeleženci letošnjega mladinskega koncerta v oktobru. Ali boš tudi ti med njimi?

in Sharon Roberts. – St. Raphael, Merrylands, 25. maja 1991.

Christopher Hudina, Evatt, ACT, sin Franca in Štefanije r. Novak, rojen v Melbournu in krščen v slovenski cerkvi v Kew, Vic., in *Diana Tokić*, Canberra, ACT, hčerka Josipa in Marije r. Smolič, rojena in krščena v Canberri. Priči sta bila Vijeko Rezo in Doris Grgič. – St. Christopher's Cathedral, Manuka, ACT, 27. aprila 1991.

Bogdan John Bavčar, Liverpool, NSW, sin Ivana in Doroteje r. Breclj, rojen v Sydneyu in krščen v Paddingtonu, in *Elaine Skubla*, Georges Hall, NSW, hčerka Giordana in Bianke r. Cerri, rojena v Sydneyu in krščena v Leichhardu. Priči sta bila Geoffrey Horne in Vicky Luke. – St. Raphael, Merrylands, 26. maja 1991.

Vsem trem parom naše najbolje želje za njih poročni dan. Obilo blagoslova na novi življenjski poti!

POKOJNI – V nedeljo 12. maja 1991 je v Fairfieldu umrl ANTON NIKOLICH, ki je bil rojen v Kočevju 7. julija 1920. Leta 1960 se je poročil z Marga-

ret Hindler, ki je nemškega rodu. Otrok nista imela. – Pogrebna maša je bila opravljena v cerkvi sv. Krištofa (za nemško govoreče) v Croydonu, pokopan pa je bil na Northern Suburbs pokopališču.

Dne 15. maja 1991 je v Hornsby Hospitalu umrla INGEBORG REBULA, rojena Stain v Berlinu dne 2. junija 1926. Leta 1967 se je tu v Avstraliji poročila z Mirom Rebula, po rodu iz Markovščine. Živela sta v sydneyskem okraju Epping. Pogrebne molitve za pokojnico so bile opravljene v kapeli Castle Hill krematorija, nato je sledila upepeljitev.

Dne 31. maja 1991 je v Sacred Heart Hospicu, Darlinghurst (Sydney), umrl STIPE VULETIĆ. Rojen je bil 29. julija 1936 v kraju Sobranje (Imotski). Dne 30. decembra 1961 se je v Wolahri poročil s Frido Gomboc, po rodu iz Otovcev v Prekmurju. Družina živi v sydneyskem okraju Maroubra. Pokojnik je bil

po poklicu zidar. Bolan je bil od božiča, ko mu je rak začel jemati življenjske sile in je končno podlegel. Poleg žene Fride zapušča štiri otroke: najstarejši je Marjan (30 let), nato je Gordana por. Dundović (27 let), sledi John (26 let) in najmlajši Steven (12 let). Zakonca Vuletić pa sta že pred nekaj leti naredila lepo dejanje, ko sta sprejela v svojo družino dve osiroteli deklici, Rozino (14 let) in Majdo (12 let), ki sta na tragičen način izgubili svoje starše. Stipejeva smrt ju je znova hudo prizadela. – Pogrebna maša je bila za pokojnika opravljena v hrvatski cerkvi sv. Antona, Summer Hill, grob pa je dobil na Botany pokopališču.

Vseh novih pokojnih se radi spominjamo v molitvah, Bog pa naj žalujočim izgubo drage osebe nadomesti z drugimi darovi svoje ljubezni in dobrote.

Iskrena zahvala vsem, ki ste nam posredovali te podatke. Komur je znan še kakšen primer smrti med našimi tukajšnjimi rojaki, naj nam sporoči.

P. VALERIJAN

DOMA NA OBISKU

NI dolgo tega, ko sem se vrnila z obiska v domovini, kjer sem se udeležila praznovanja zlate poroke svojih staršev in s tem v zvezi družinskega srečanja vseh sorodnikov. No: skoraj vseh. Prišlo nas je okrog 110. Žal se moja družina ni mogla v celoti udeležiti te izredne slovesnosti, ker so vsi štirje otroci študentje in se jim je v tem času pričelo novo šolsko leto.

Mnogo prijateljev in znancev me je pred odhodom začudeno spraševalo: "Kako si upaš domov v tem času? Kaj te ni nič strah?" Ne, pa me res ni bilo strah, niti malo ne. Srečna sem, da imam starše in nekaj prijateljev - dobrotnikov, ki redno molijo za mojo varnost. In srečna sem, da izhajam iz družine, ki je za naš čas – tako se mi zdi – nekaj posebnega: starši, osem otrok, vsi poročeni in z družinami. Kar 47 nas je v naši ožji družini, vsi živi in zdravi ter obdani z mnogimi božjih blagoslovov.

Večkrat sem se že vprašala o vzroku, zakaj imamo vsi člani družine toliko sreče? Odgovor je vedno le eden: Zaradi izrednih staršev! Očetu in materi gre vsa

naša zahvala. Njuna vera, povezana z zaupanjem in ljubeznijo, je bila vselej in je še tako močna, da vedno premaga vse. Premagala je trpljenje vojnih let in strahu, pa povojnih let krivic in maščevanja – preiskav, zapora, zaplembe ter do nedavnega tudi zasramovanja in očitkov. Naši starši so znali svojo trdno vero, poštenost in ponos vcepiti tudi nam otrokom, da nismo nikoli klonili pod vsem tem bremenom, vse do končne zmage današnjih dni. Vsi moji bratje in sestre doma imajo dobro izobrazbo in ugledno službeno mesto. S ponosom lahko rečem, da si ni nihče pomagal do položaja s pomočjo "rdeče knjizice", temveč le po zaupanju in sposobnosti.

Naša oče in mati sta v močni veri in medsebojnem dajanju samega sebe našla tisto notranjo moč, ki je bila v hudih preteklih letih potrebna, da sta za nas storila več kot je bilo sploh mogoče storiti. Bog naj jima povrne!

Izredni vtisi te naše zlate poroke so me zanesli, kot vidite, na stranpot. Namen mojega pisanja je bil vse

drugi. Hotela sem avstralskim rojakom povedati, kako vesela sem, da sem ob tem svojem obisku Slovenije osebno občutila spremembe zgodovinskih dogodkov in prebujanje rodne domovine v nekaj novega, drugačnega od tega, kar sem prej poznala.

Da, gospodarstvo je "na tleh", politika je vroča in potrebne bodo še žrtve do končnega sprejetja demokracije. Toda u p a n j e je! In prepričana sem, da je upanje lepše bodočnosti tudi v slovenski m l a d i n i .

V nedeljo 17. marca sem se po deseti maši v Trebnjem čisto nenačrtovano odpravila na vlak ter se odpeljala na obisk k moževi družini v Ivančno gorico. Po poti iz postaje sem videla polno odraslih in še več otrok, ki so prihajali k farni maši. Med ljudmi sem opazila tudi našo staro mamo ter se ji pridružila z namenom, da še ena nedeljska maša ne bo škodovala. A nismo odšli proti cerkvi, ki je še ni: zbrali smo se v navadni hiši, na glavnem križišču v Ivančni gorici. Ta velja za farno cerkev, dokler ne dozidajo primerne in dostojne cerkvene stavbe. Do takrat pa bo cerkveni prostor preurejen iz "hiše", "štibelca" in polovice veže te običajne hiše.

Takoj me je spoznal in pozdravil domači duhovnik Jože Kastelic, katerega sem spoznala v samostanu v Stični že pred dvaindvajsetimi leti in je bil tudi študent moje sestre, ko je poučevala na stiški gimnaziji.

"Cerkvica" je bila za to enajsto mašo natrpano polna in največ je bilo mladine. Otroci so vodili pevski zbor, igrali na orgle, čudovito sodelovali pri peti maši ter molili glasno in zbrano. Še posebno pa so me ganile njihove prisrčne prošnje, tako številne in polne spontane iskrenosti, duhovitosti, globoke vere in upanja. Rada bi jih ponovila, pa se bojim pokvariti njihove pristne besedne in duhovne urejenosti. Ob mladinskem vodstvu smo molili za domovino in mir, za slovenske voditelje, za sovražnike, za ateiste, pa za ljudi, ki delajo drugim krivice ter jim povzročajo bolečine . . . Molili smo za vse Jožete in Jožice ob njih godu in za č u d e ž , da bi župnija zbrala toliko denarja,

da bi lahko čim prej začeli z zidavo nove cerkve svetega Jožefa v Ivančni gorici. Duhovnik Jože pa je še naročil otrokom, naj pišejo vsem Jožetom in Jožicam za god ter poprosijo "vse ljudi dobre volje" za pomoč pri gradnji nove cerkve.

Ob koncu maše pa so otroci zapeli še čudovito pesem, ki je še nisem slišala. Tako nekako se glasi: Široka cesta me je zvalila v svet . . . Vrnil se bom na očetov prag, kjer bom zopet našel srečo in mir . . . Kar same od sebe so mi drsele vroče in debele solze po licih — pa sem mislila, da so v Avstraliji že usahnili vsi moji solzni studenci in je "koža čez in čez podplat postala" . . .

Ker sem Jožica tudi jaz in obenem rojakinja, pa še popolnoma "uročena" od tako prisrčnega mašnega vzdušja v Ivančni gorici, se čutim dolžna, da obvestim vse dolenske Jožete in Jožice v Avstraliji, no, pa tudi druge rojake in "vse ljudi dobre volje", da pomagata s kakršnim koli darom novi razvijajoči se fari.

Ivančna gorica je mlado mesto v srcu Dolenjske, ki izredno hitro raste. Pred nekaj leti so tu zidali nove šole, osnovno in srednjo, gimnazijo in ekonomsko. Zato je kraj poln mladine. Z zidanjem novih cerkva in duhovniki kot je Jože Kastelic, ima slovenska Cerkev važno nalogo. Tu se rojeva bodočnost rojakov v naši tako majhni, pa vendar tako veliki in močni domovini.

Finančna pomoč je nujno potrebna. Prepričana sem, da bodo naši tukajšnji duhovniki preko uprave Misli ali osebno radi pomagali s sprejetjem darov za zidanje cerkve v Ivančni gorici. Kdor želi, lahko pošlje dar tudi na moj naslov (1 Charles Ct., Mildura, Vic., 3500), pa mu bom takoj poslala potrdilo. Za darovalce, ki želijo oddati dar brez posredovalca, pa je tu številka Žiro-računa gradbenega sklada na banki: LB Grosuplje 50100 - 620 - 107

05 1022113 - 398071

Dodajte pripis: Za novo cerkev.

Vsem skupaj srečno! Pozdravljeni!

JOŽICA GERDEN

Dolenjska
pokrajina
s Trško
goro
v ozadju

Z VSEH VETROV

DR. JOŽE KRIVEC, slovenski pisatelj v Argentini, je po nekaj tednih boleznih zaključil svojo plodnosno zemsko potovanje dne 10. maja. Pokojnik je bil rojen 16. marca 1916 v Verejah v Halozah, danes Videm pri Ptujju. Rastel je v dokaj revnih razmerah in postal sirota brez matere z devetimi leti. Domači župnik Jakob Soklič je nadarjenemu fantu po končani osnovni šoli pomagal do višjega študija. V Ptujju je končal gimnazijo in maturiral, na ljubljanski univerzi pa prejel na pravni fakulteti doktorat. Kot begunec je šel skozi italijanska taborišča in končno prišel v Argentino, kjer je bil vseh 45 let izredno delaven na kulturnem polju. Njegova smrt je napravila v Argentini veliko vrzel, ki je ne bo zlahka spet izpolniti. Kot pisatelj pa bo šel dr. Krivec v našo literarno zgodovino kot ljubitelj in ustvarjalec preprostih, malih in vsakdanjih stvari ter čustev. Naj mu bo lahka argentinska zemlja!

80-LETNICO je praznoval 15. aprila dr. Rudolf Trofenik, znani slovenski založnik v Münchenu. Na ljubljanski univerzi je prejel doktorat iz prava in filozofije ter dobil na njej profesorsko mesto, po vojni pa je izgubil službo in se znašel v zaporu. V Nemčiji je od svojega petdesetega leta. Tam je s svojo vztrajnostjo in neugnano delavnostjo dosegel izredne uspehe na popolnoma novem delovnem področju.

Tudi z našim jubilentom so se uresničile besede pesnika Zupančiča: "... tujina se diči z delom njihovih rok ..." Sedanja demokratična Slovenija bo znala ceniti Trofenikovo delo in mu popravila v preteklosti storjene krivice.

CERKEV V ZDA bo vztrajala pri duhovniškem celibatu, je izjavil cincinnatski nadškof Daniel Pilarczyk, tudi za ceno vedno manj duhovniških posvečenj. Sicer pa je obenem dejal tudi tole: "Prenagla je trditev, da v

ZDA primanjkuje duhovnikov. Saj pride en duhovnik na 1100 katoličanov, svetovno povprečje pa je en duhovnik na 2200 vernikov." Zmanjševanje duhovniških poklicev je res neprijetno dejstvo, a to je pač pojav razvitega sveta in lokalnega značaja. Se je pa v zadnjem času po svetu povečalo število bogoslovcev kar za 47 odstotkov. "Kar zadeva žensko duhovništvo, je Jezus Kristus namenil duhovništvo moškim. Če poročena služi Cerkvi, je ta služba zanjo drugotnega značaja. Njena prva dolžnost je, če resno jemljemo cerkveni nauk o svetem zakonu, služiti sozakoncu in družini."

NEDAVNI ATENTAT na indijskega voditelja Radživa Gandhija, ki se je žal posrečil in zahteval njegovo žrtev, je gnusno dejanje, nasprotno vsem načelom civiliziranega življenja, je izjavil za vatikanski radio madraški nadškof. Nadškof je izrazil svoje prepričanje, da bi Gandhi na čelu nove vlade zelo verjetno vrnil deželi potrebno trdnost in edinstvo. Pokojni indijski voditelj se je zlasti zavzemal za zaščito manjšin in je že velikokrat pokazal svoje razumevanje tudi za krščansko manjšino v Indiji. Z njegovo smrtjo bo šlo v Indiji marsikaj drugo pot, a najbrž ne v dobrobit njenega številnega ljudstva.

V **ANGOLI** je bilo v zadnjih šestnajstih letih umorjenih že 36 misijonarjev, 69 duhovnikov in redovnikov pa je bilo ugrabljenih, a jih na srečo ni doletela nasilna smrt. Ker je bila ta afriška dežela do leta 1975 portugalska kolonija, si portugalske oblasti prizadevajo posredovati med angolsko vlado in uporniško organizacijo Unita. A posebnih uspehov doslej pri teh pogajanjih ni zaznati. Dežela trpi in varnost prebivalstva je ogrožena. Misijonarji niso izjema. Kot tujci so v marsičem še bolj izpostavljeni in ugodna tarča tistim, ki bi se jih radi znebili.

PAPEŽ JANEZ PAVEL II. je nedavno posvaril svoje rojake Poljake, naj ne pustijo, da se med narodom razbohota nemorala. Zdaj, ko so si priborili svobodo in demokracijo, "naj si nikar ne nadenejo jarma nove sužnosti", je dejal papež. Nadaljeval je svoj nasvet, naj kot narod raje težijo in stremijo za sadovi miru, ki so ljubezen, mir, prijateljstvo, zvestoba, ponižnost... Le na ta način bo bodočnost poljskega naroda vredna žrtve, ki jo je bil pripravljen sprejeti za dosego svobode.

Zagotovilo, da Cerkev na Poljskem misli na duhovno prenovu, je papežu ob njegovem obisku, prvem v svobodni rodni domovini, dal poljski primas Jožef Glomp z besedami: "... Sveti oče, prišli ste v svobodno Poljsko. Konice zmotnega sistema, ki je bil na oblasti, so bile krhke in so kmalu padle. Osti naše slabosti pa ostajajo in so bolj močne, zato jih je težje pre-

DISTINCTION PRINTING PTY. LTD.

Lastnik Simon Špacapan

Tiskarna za
brošure, knjige in barvna dela

164 Victoria Street, Brunswick 3056

Telephone: 387 8488

magovati. Vendar smo že začeli moralno prenovo . . . Svobodna Poljska je tudi n o v a Poljska, v njej pa je ista Cerkev, ki roma skozi stoletja in narode. Boga prosimo za potrpežljivo, a učinkovito moralno prenovo in da bi se ta začela v naših družinah."

MEDNARODNA KARITAS je zborovala dne 23. maja v Vatikanu in privabila na svoja zasedanja 370 delegatov iz 127 narodnih organizacij Karitas-a na vseh koncih sveta. V glavnem je šlo za posvet, kako organizirati pomoč bolnikom, ki so zboleli za aidsom in jih je na svetu vedno več in več. Aids je tragedija, ki je prizadela vse človeštvo. Zato je napak pri tej bolezni narediti meje, in jo gledati zgolj kot bolezen narkomanov ter pokvarjenih ljudi obeh spolov, ki si s prostitucijo služijo kruh. Pa tudi ne kot bolezen Afričanov, kajti razširjena je že po vsem svetu.

FRANČIŠKANSKI RED je dobil 13. junija letos svojega 118. generalnega predstojnika v svoji sedemstoletni zgodovini. Generalni kapitelj, ki je vsakih šest let, je bil letos v San Diegu v Kaliforniji (ZDA). Volijo ga provincialni predstojniki, ki se zberejo iz vsega sveta. Novi pater general je p. **Hermann Schalück**, nemškega rodu in član province sv. Križa v Nemčiji (Werl).

Novi vrhovni frančiškanski predstojnik je star 52 let in je izšel iz številne družine (ima še štiri brate in štiri sestre). Doktoriral je leta 1970 v Münchnu in govori šest svetovnih jezikov. Zadnjih šest let je bil generalni definator za Zahodno Evropo.

Letošnjemu kapitlju je predsedoval papeški delegat kardinal J. Hamer. — Med volilci pa je bil seveda tudi slovenski p. provincial Miha dr. Vovk, ki se bo na poti domov ustavil tudi pri nas v Avstraliji. Naj tudi omenim, da je bil avstralski provincial p. Maurice West na kapitlju izvoljen za generalnega definatorja. P. Maurice je dobro znan zlasti sydneyskim Slovincem, kjer je bil že večkrat gost na našem misijonu v Merrylandsu. Ima rad Slovence in pokojni p. Bernard ga je naučil celo nekaj slovenskih besed poleg molitve "Sveti angel..." Avstralski Slovenci mu iz srca čestitamo k izboru v sam vrh vodstva frančiškanskega reda.

ŠESTDNEVNI mirovni pohod iz Jeruzalema se je dne 9. junija končal v jordanskem glavnem mestu Amanu. Ta pohod "za pravičnost in mir na Bližnjem vzhodu" je priredila v spomin na šestdnevno vojno, ki se je začela 5. junija 1967, mednarodna mirovna organizacija "Gulf Peace Team". To je ena svetovnih človekoljubnih organizacij, ki jih je kar precej. Nekatere imajo temeljno podlago za svoj obstoj in delovanje, druge pa — se mi zdi — nekako vise v zraku. Potegujejo se za mir in delajo proteste, vidijo pa le eno stran in ne zaznajo krivic z druge strani. Koliko vpitja za mir je bilo ob pripravah na vojno z Irakom in njegovim

Admiral Motor Inn

Vaša gostitelja sta **MURRAY** in **FRANK BERIC**

Eno-, dvo- in trisobna odlično opremljena stanovanja, kopalni bazen, sončna terasa, pralnica, TV, ventilatorji, zajtrk po želji . . .

Samo par minut hoje do plaže in središča mesta.

Vprašajte za ostale informacije!

2965—2967 Gold Coast Highway

(ali pa P. O. Box 691)

SURFERS PARADISE, QLD. 4217

Telefon: (075) 398 759

diktatorjem, ko je šlo za krivice begunskim Kurdom, so mnogi isti glasneži umolknili. Je to iskrena želja po miru?

POROKA je bila doslej na Japonskem velik dogodek in tiste, ki se niso poročili, so drugi omalovaževali. Iz japonskih sredstev javnega obveščanja pa je mogoče zaznati, da se čas spreminja in mlade Japonke niso več tako navdušene za poroko. Vsekakor se jim poroka ne zdi več samoumevna stvar. Želijo si bolj in bolj samskega življenja, ki jim ne nalaga odgovornosti ter jim pušča svobodo in dovolj časa za poklicno usposabljanje, razne konjičke in sploh življenje po lastni želji. "S poroko nočem zožiti svojega življenja. — Teško bi delala, če bi se poročila. — Zakonskih odgovornosti nočem. Raje obiščem svojega prijatelja enkrat ali dvakrat na teden. . ." so se japonska dekleta izgovarjale pred novinarjem. Starši in stari starši so ob vsem tem razočarani. Sprašujejo se, kaj se dogaja med mlado generacijo, da odklanja zakon kot vrednoto, ki jo je Japonska stolerja zelo upoštevala.

Melbournskim rojakom je na uslugo

ZOBNI TEHNIK — DENTAL TECHNICIAN

LUBI PIRNAT

18 WRIDGWAY AVE., BURWOOD, Vic.

Telefon: 288 4159

Izdelava umetnega zobovja in vsa popravila.

Full denture service and repairs.

HEIDELBERG CABINETS PTY. LTD.

FRANK ARNUŠ

Priporočamo se melbournskim rojakom za izdelavo kuhinjskih omar in drugega pohištva po zmerni ceni.

**7 LONGVIEW COURT,
THOMASTOWN 3074
(Bundoora Industrial Park)**

**TEL.: 465 0263
A.H.: 459 7275**

KOTIČEK NAŠIH MLADIH

DRAGI OTROCI!

Danes je v Galeriji mladih spet na vrsti nekdo iz države N. S. W. To je PETER ŠARKAN, ki je bil rojen v Sydneyu leta 1964 kot sin Hermana, po rodu iz Domajincev v Prekmurju, in Gizele r. Fenos, doma iz Cankove v Prekmurju. Oče je prišel v Avstralijo že leta 1954, mama pa kot dekle leta 1963. Poroka mladega para je bila v Paddingtonu, kjer sem takrat stanoval. Pozneje sem prav tam krstil tudi novorojenčka Petra.

Ko je fant dosegel šolsko starost, sta ga starša vpisala v osnovno farno šolo pri župniji v Merrylandsu. Tudi gimnazijo je obiskoval v Merrylandsu in tudi maturiral. Po maturi se je vpisal na posebni tečaj za Public Service ter ga končal z odliko. Zdaj je še osem let zaposlen kot Public Servant. Najprej je delal na oddelku za zdravstvo, potem v akustičnem laboratoriju, zdaj pa je zaposlen v oddelku za obrambo. Poleg službe čez dan je obiskoval tudi večerni tečaj v Granville ter se usposobil za natararja. Vsekakor vseskozi podjeten fant, ki so ga starši lahko zelo veseli.

Leta 1979 je Peter prvič s starši obiskal deželo pod Triglavom. Da mu je bila všeč, menda ni treba posebej povedati. Po vrnitvi se je fant še bolj povezal z našim slovenskim verskim središčem in je še sedaj vedno na

razpolago za razna opravila. Vedno je zelo požrtvovalen in uslužen ter nikdar ne odkloni prošnje. Okrog petnajst let je bil tudi ministrant v slovenski cerkvi, pa tudi zdaj še vedno rad priskoči na pomoč pri kakih večjih slovesnostih. Poleg drugih dejavnosti je Peter tudi član naše igralske družine ter je že večkrat nastopil na odru. Pred kratkim je pri igri "Martin Krpan" imel vlogo cesarskega sla. Ko je bil mlajši, je nastopal pri folklorni skupini, najprej pri nas v dvorani, potem

V NOVE ZARJE

DOBO MRAČNO ZAGRNILE
ČASA SO ZAVESE
IN SPOMINE – GRENKE SOLZE
V DALJO POTOPILE.

NOVA ZARJA VSTAJA, DVIGA
V ZLATU SE PRED NAMI . . .
ČAS NAS KLIČE,
V SRCIH ZVESTIH UP NAM DRAMI.

DOMOVINA SE OGLAŠA
IN PRINAŠA
NAM POMLAD IN CVETJE:
ROŽMARIN, RDEČI NAGELJ,
PTIČKOV DROBNIH PETJE — —

ČUJTE, BRATCI IN SESTRICE!
POHITIMO
V ZARJE NOVE
IN PRIŽGIMO
SI UGASLE PLAMENICE!

P. BAZILIJ

pa pri Slovenskem društvu v Wetherill Parku. Tako mu tudi narodna noša ni nekaj tujega in jo rad obleče. Slovenščina pa mu teče tako gladko, da bi ga marsikateri otrok naših slovenskih družin lahko zavidal. Posebna "konjička" ali "hobbyja" ima dva: smučanje in kegljanje.

Petru želimo v življenju obilo uspehov in pa, da bi ostal vedno tako zaveden Slovenec. Bog te živi!

P. Valerijan

Dragi striček! Naj se še jaz enkrat oglasim, da me ne bo mama vedno priganjala. Saj rada berem Kotiček in mama mi pomaga, ker vsch besed ne razumem. Veš, mi živimo na deželi in daleč od drugih rojakov, zato pa so nam Misli še bolj dobrodošle. Kotiček mi bo pomagal, da ne bom pozabila slovenski jezik.

Letos nam manjka dežja. Mama pravi, da najbrž vi v Melbournu preveč molite za lepo vreme, ko zidate Dom počitka.

Prejmi prisrčne pozdrave, dragi striček! — Ann Popit, 13 let, Birchip, Vic.

PRVIČ bo imel odbor Slovenske izseljenske matice zastopnike iz raznih delov sveta, kjer žive Slovenci. In prvič smo te zastopnike tudi sami volili. Zaradi razdalj naših volitev ni bilo lahko izvesti, vendar so se Narodni sveti na nedeljo 26. maja potrudili izpeljati stvar po svojih najboljših močeh. Kljub temu je nemogoče preprečiti razne očitke, pa so zelo krivični in neutemeljeni. Kdo neki more vsem ustreči? A bolj demokratičnega načina kot so ga uporabljali pri teh volitvah, res ni mogoče najti.

Za dve mesti, ki naj bi ju zasedla avstralska rojaka – mesto **podpredsednika** in mesto **odbornika** – se je prijavilo pet kandidatov, volitve pa so prinesle tele rezultate: **Cvetko Falež** (ACT) je dobil skupno 473 glasov na vseh voliščih in bil s tem izvoljen za podpredsednika; **Ivo Leber** je s 308 glasovi postal odbornik. Tretji po številu glasov (217) je bil **Ljenko Urbančič** (NSW), četrti **Marjan Persič** (Qld) s 175 glasovi, **Bert Pribac** (ACT) pa je dobil vsega skupaj 156 glasov.

Čestitke zmagovalcema in zahvala vsem, ki ste se potrudili na volišča. Drugič bo morda že večja udeležba in tudi večja izbira kandidatov.

Sledi pismo izvoljenega podpredsednika SIM-a za Avstralijo, ki nam ga je poslal s prošnjo za objavo Cvetko Falež:

Dragi rojaki in rojakinje, narodni delavci in predsedniki slovenskih organizacij v Avstraliji.

Ponosen in hvaležen, pa vendar ponižen izražam zahvalo vsem, ki ste me podprli pri kandidiranju v Izvršni odbor Slovenske izseljenske matice. Istočasno zagotavljam vsem, ki ste zame volili, tistim, ki ste volili za druge in tudi onim, ki niste volili, da bom storil vse, kar je v moji moči, da uredim odnos Slovenije in Slovenske izseljenske matice z vsemi Slovenci v Avstraliji. Zavedam se velike odgovornosti in naloge, ki ste mi jo naložili.

Vsem društvom in organizacijam, predvsem pa njihovim predstavnikom, prožim roko v sodelovanje. Prosim tudi za nasvete in zagotavljam, da sem na razpolago vselej in povsod. Vse kandidate v minulih volitvah prosim za sodelovanje in opravičilo, če razmere med nami niso bile na ravni, kot smo si jo želeli. Naše razumevanje – med nami v Avstraliji kakot tudi med nami in Slovenijo – moramo izboljšati. Kot potrebujemo Slovenijo mi, nas vsakega potrebuje tudi Slovenija.

Prepričan sem, da bo o teh volitvah govorjenega in napisanega več kot bo koristno, pa vendar naj dodam tudi jaz skromen delček. Prvi poskus demokratične igre med Slovenci na petem kontinentu ima svoje pravilne in tudi slabe strani. Velike razdalje v Avstraliji delajo volitve težavne, še bolj zato, ker se medsebojno malo poznamo. Vendar smo volitve izvedli, zato po-

KRIŽEM AVSTRALSKE SLOVENIJE

glejmo, kaj so dokazale.

Majhno udeležbo na volitvah moramo vzeti kot dokaz, da je Matica za povprečnega Slovenca v Avstraliji, če že ne nepriljubljena, vsaj nepomembna. Da temu ni tako, bi moralo število volilcev biti nekaj tisoč, ne samo 670. Glasove oddane meni (473 po številu), moramo smatrati kot protestne, saj sem svoje kandidiranje utemeljeval na krivicah, ki smo jih nekateri utrpeli zaradi politične pristranosti Matice. Trditev, da napak ni bilo, se odraža v glasovih oddanih kandidatu, ki je delo Matice dosledno zagovarjal, pa sprejel najmanjše število glasov – 156. Zato lahko zaključimo: Večina volilcev Matične pretekle napake obsoja. Naloga novih delegatov ne bo samo spremeniti način dela pri Matici, ampak ji dati tudi ugled.

Matica je svoje napake vsaj delno priznala, težko bi jih lahko že tudi mnogo popravila. Ponujam zato spravo tudi Matici in njenim predstavnikom ter upam, da bomo lahko izboljšali odnose in sodelovanje ne le z njimi, ampak tudi med Slovenijo in avstralskimi Slovenci. Edini pogoj, ki ga stavljam, je naše skupno priznanje, da so kulturne dobrine naša skupna last in da nima do njih nihče ne večjih, ne manjših pravic.

Želim in upam, da bodo pravkar minule volitve

je nova informativna revija, ki jo izdaja
AVSTRALSKA SLOVENSKA KONFERENCA.
Se želite seznaniti z njeno vsebino?

Sporočite nam svojo željo in vam pošljemo zadnjo številko brezplačno na ogled. Potem pa sami odločite, ali se boste nanjo naročili.

SLOVENSKO PISMO je edina revija te vrste v Avstraliji. Prinaša obilo informacij o tekočih dogodkih v Sloveniji ter med Slovenci v Avstraliji in tudi drugih zanimivosti. Izhaja šestkrat na leto. Berite, ne bo vam žal!

Naročila pošljite na:

UPRAVA/ADMINISTRATION

Alfred Brežnik

P. O. Box 188

COOGEE, NSW, 2034, AUSTRALIA

Tel: (02)519 3933 · Fax: (03)550 1378

TOBIN BROTHERS
funeral directors

North Melbourne 189 Boundary Road, 329 6144

Malvern 1382 High Street, 509 4720

Noble Park 505 Princes Highway, 546 7860

Frankston 232 Cranbourne Road, 781 2115

Mentone 93 2460

NA USLUGO V ČASU ZALOVANJA

mejniki. Ideološki razcep med Slovenci v tujini škodi našemu delu za skupnost, zato nas mora Svetovni slovenski kongres v Ljubljani zblížati tudi v Avstraliji.

Junija odhajam na Kongres v Ljubljano, kjer želim urediti odnose tudi s Slovensko izseljensko matico. Po moji vrnitvi bom društvom in organizacijam poročal o svojem uspehu. Še pred koncem leta želim obiskati vse kraje v Avstraliji, kjer živi večje število Slovencev, da osebno zberem nasvete in želje rojakov. Te bom, s pomočjo Matice in Iva Leberja, avstralskega člana v Izvršnem odboru SIM, skušal uresničevati z največjo vneto.

Želim nam vsem najboljših uspehov pri delu za slovensko skupnost in Vas pristrčno pozdravljam.

Cvetko Falezl, l. r., 427 Bugden Ave.,
Canberra, A.C.T., Fadden, 2904
26. maja 1991 Tel.: 06 2918426
Fax.: 06 2928211

ADELAIDE, S. A. – V nedeljo, 19. maja 1991, je bilo dopoldne v dvorani Slovenskega kluba zborovanje, ki ga je sklical Pripravljalni odbor za Slovenski Narodni Svet (SNS) Južne Avstralije. Udeležilo se ga je okrog sto rojakov.

Zborovanje je začel in pozdravil udeležence Danilo Kreševič. Ivan Zagorc in Janez Ritoc, ki sta se v začetku maja udeležila seje ASK v Melbourne kot opazovalca, sta razložila cilje in naloge SNS.

Takoj po srečanju se je vpisalo 48 rojakov v članstvo SNS-SA in poravnalo članarino 20 dolarjev.

Finančni člani so nato izvolili v Izvršni odbor sledeče rojake, ki jih tu imenujem po abecedi: Dr. Stani-

slav Frank, Jože Gojak, Tone Jesenko, Danilo Kreševič, Ivan Legiša, prof. Laura Premrl, Janez Ritoc, Pavla Selan, Stanka Sintič, p. Janez Tretjak in Ivan Zagorc.

Po zborovanju so na prvi seji SNS-SA med seboj izvolili člani Ivana Zagorca za predsednika, Danila Kreševiča za podpredsednika, za tajnico Stanko Sintič, za blagajničarko Pavlo Selanovo, ostale odbornike pa za referente posameznih področij delovanja.

Imena izvoljenih so jamstvo za uspešno delovanje Slovenskega narodnega sveta za Južno Avstralijo.

Novi člani so dobrodošli. Prijavijo naj se tajnici Stanki Sintič. – Poročevalec.

PUNCHBOWL, NSW – Kakor skoraj v vsaki vasi na Slovenskem, stoji tudi na Dobrovem v Goriških Brdih spomenik padlim borcem. Na njem je tudi ime in priimek osebe sosednje vasi ter pod njim pripis: Umrli v ujetništvu. V kakem ujetništvu? Človek pomisli na Dachau, Gonars, Rab . . . Oseba ni umrla v nikakem ujetništvu, ampak v udobni vojaški bolnišnici v Alžiru. Imel je hudo malarijo še preden se je predal zaveznikom na Siciliji. V bolnišnici je bil oskrbovan kot so bili oskrbovani angleški in ameriški vojaki. Na žalost so bila zdravila prepoznana in zato zaman. . .

Ta dogodek in še mnogo drugih mi je povedal sovaščan Anton Velišček, ki je umrl 5. septembra v Sydneyu. Kot mnogo primorskih fantov je bil tudi on nekaj časa v Severni Afriki, potem ko se je predal zaveznikom na Siciliji.

Potem je prišel čas, ko so oblasti vprašale slovenske fante, naj bi šli v Dalmacijo pomagati Titovi vojski. Večina se je navdušeno javila, saj niso imeli prave slike o razmerah doma, med drugimi tudi pokojni Anton. V južni Italiji, predno se je vkrcał za otok Vis, je že dobil malo več izkustva o vojni v Sloveniji. Zavezniško letalo je pripeljaljo med drugimi tudi ranjenega partizana, v katerem je neki Postojnčan spoznal – lastnega brata. Bil je težko ranjen, ves ožgan in slep. Povedal mu je, da je bil ranjen, ko je zažgal Nemcem skladišče bencina v Postojnski jami. Kaj je bilo res vredno uničiti lepoto naše podzemne jame, pa pri tem še sebi odvzeti zdravje?

Melbournskim Slovincem se priporoča
KAMNOSEŠKO PODJETJE

VIZZINI MEMORIALS

Proprietor: Giovanni Verga

9 TRAWALLA AVE., THOMASTOWN, VIC.

Telefon: 359 5509

doma: 478 5375 in 478 4726

Nagrobne spomenike izvršujemo po dogovoru.

Garancija za vsako naše delo!

Po vojni se je pokojni Anton poročil in ustanovil družino. Po priključitvi pa so oblasti sumile, da pomaga ljudem preko meje v Italijo. Obsodile so ga na precej let zapora, pa je še dobro odnesel, saj mnogi drugi so dobili tudi po dvajset let in več. Bil je po raznih ječah – v Škofji Loki, na Igu, v Novi Gorici. Delal je čevlje za vojsko in da mu je bil kazenski rok skrajšan, je šel z veseljem delat tudi v rudnik premoga v Trbovlje. Pravil mi je o mučenju zapornikov in dodal, da vse drži, kar je o tem bral zdaj v begunstvu iz slovenskega tiska, ki je prišel iz Argentine.

S slovenskimi pozdravi – **Eugen Braidot**

SEATON, S. A. – Spoštovani p. urednik, morda bo Vas in najbrž tudi bralce zanimalo tole poročilo: Naročnik Misli in moj prijatelj Lojze Povhe, bivši Adelaidčan, mi je izpod švicarskih visokih gora pisal, da je pokazal MISLI, jan.–febr. 1991, rojakinji gospe Schmid. To je mati onega švicarskega gardista Mihe, ki je v Vatikanu nadškofa Šuštarja po slovensko pozdraval ter so MISLI o njem pisale v prvi letošnji številki pod rubriko Z vseh vetrov. Gardistova mati je bila omembe v našem listu zelo vesela. Rekla je, da bo šla v kratkem v Rim na slovesnost zaprisege novih gardistov in Vam bo od tam poslala razglednico s pozdravi. Gospa je dobra znanka Lojzeta Povheta. Že dvajset let je profesorica angleščine na eni bernskih gimnazij ter lektorica za slovenščino, hrvaščino in srbščino na bernski univerzi.

To Vam javljam, da vidite, kako imajo avstralske MISLI res lepe odmeve od tod in od drugod ter od onod, kot bi rekel v njega dneh pisatelj Levstik.

Iskrene pozdrave! – **Dr. Stanislav Frank.**

TOLE PISMO so poslali starši nedavno umrle IRENE BIRSA iz Slovenije, kamor so ob žalostni novici o nenadni smrti hčerke pohiteli na pogreb:

Danes se oglašava iz Škocjana, iz moje rojstne zupnije. Tukaj smo nocoj imeli mašo zadušnico sedmega dne za našo Ireno. Ne morem si misliti, da je ni več med nami in res ne vem, kako bova prenašala to praznino . . .

Pogreb je imela Irena zelo lep. Sonce se je poslavljalo od dneva, ko smo jo spremili k zadnjemu počitku na ljubljanske Žale. Dva duhovnika sta maševala, pater Tone in pater Bernard – oba sta jo poznala še iz Avstralije. Lep govor je imel predsednik Slovenske izseljenske matice dr. Jurak, na pogrebu pa je bilo tudi lepo število profesorjev iz filozofske fakultete, kakor tudi prof. Lenček iz Amerike. V študentskem domu so tudi imeli žalno slovesnost in veliko študentov se je udeležilo pogreba, kakor tudi maše zadušnice v Marijini cerkvi na Rožniku, ki jo je imel za Ireno na predvečer pogreba p. Tone. Tam je bil prisoten tudi

minister za izseljence dr. Dular, ki naju je povabil, naj se pred vrtnitvijo v Avstralijo oglasiva pri njem.

Kot sem zvedela, ste imeli mašo zadušnico za našo Ireno tudi v Kew, na kateri se je zbralo veliko naših znancev. Zahvala vsem, ki ste se je udeležili, kakor tudi hvala vsem, ki so namesto venca darovali za Dom počitka m. Romane. Za venec, ki je dospel sem od Sveta slovenskih organizacij v Viktoriji, moj iskren Bog povrni.

Ko se vrneva, se bomo ustno pogovorili. Do takrat pa bodite lepo pozdravljeni – Vaša vdana Marija in Lojze Birsa.

MILDURA, VIC. - Pod vodstvom Viktorja Matoteka je Svet Etničnih Skupin Viktorije imel državno konferenco, ki je bila proti koncu maja v Milduri.

Viktor Matotek je pol-Slovenec in pol-Poljak in je v Milduri občinski svetnik ter zelo znan in spoštovan zlasti med priseljenci, ki jih je tam veliko. Med drugimi petnajstimi delegati pa sta bila še dva Slovenca in sicer Jožica Gerden iz Mildure ter Branko Lenščak, po poklicu advokat, iz Morwella (Gippsland). Pa bi dodali lahko še enega: Frank Grivec je sicer iz Medjimurja, a šteje se kar med naše.

Tako je bila na letošnji državni etnični konferenci kar ena četrtnina vseh delegatov vsaj deloma slovenska. Lep dokaz, da se Slovenci vodilno udeležujejo v našem tukajšnjem občestvu v prid vseh novih naseljenecv Viktorije. – **Poročevalec.**

MT. MEE, QLD. – Da izpopolnim poročilo Janeza Primožiča v prejšnji številki Misli, je tu nekaj več podatkov o pokojnem rojaku STANETU AVČINU. Pokojnikov datum smrti je bil v sredo 17. aprila letos. Rojstni kraj pa je Palčje na Primorskem, kjer je bil rojen 10. decembra 1935 in kjer zapušča še mamo, dve sestri in enega brata, dva brata pa sta v Kanadi. Tukaj zapušča sinove Antona, Petra, Richarda in Vincenta z družinami.

Od pokojnega rojaka smo se poslovili v ponedeljek 22. aprila. Zbralo se nas je lepo število, da se mu odložimo za njegovo zvestobo do slovenske družbe, ki jo je vedno cenil. Stane je bil pogost udeleženec društvenih prireditev in balinanja. Podpiral je napredek

**DO YOU NEED A GOOD PLUMBER?
POTREBUJETE KLEPARJA,
VODNEGA ALI PLINSKEGA
INSTALATERJA?**

**Rojakom Melbourne in okolice
se priporoča in je na uslugo
JOŽE ŽUGIČ,
5 Waverley Ave., E.Kew - Tel.: 817 3631**

ZLOŽENKA
OSEBNIH IMEN
/Ivanka Žabkar/

1. I L A J Z A R O
 2. T E R O J A D O
 3. R I K A N A T A
 4. L I C I J A C E
 5. E L T N N I V A
 6. Z I R E J A T E
 7. Š T G U N I A V
 8. N I T O A J N A

1. - - - - - A
 2. - - - - -
 3. - - - - -
 4. - - - - -
 5. - - - - -
 6. - - - - -
 7. - - - - -
 8. A - - - - -

V uvodni zloženki je skrito osem osebnih imen. Dobiš jih, če črke vsake vrste pravilno urediš v spodnjo prazno skico zloženke. Pravilno v imena zložene črke ti bodo pokazale še deveto ime, ki se prične z A in konča z A, bereš pa ga počez, od spodaj navzgor.

Rešitev pošljite do 10. julija na uredništvo!

Planinke, katere član je bil vsa leta. Njegovo ime bo zapisano na društvenem znamenju poleg številnih drugih rojakov in sicer kot drugi zakonski par, saj je njegova žena Vivien že leta 1974 zapustila ta svet in nje-ga z mlado družino.

Staneta smo pokopali na livadnem pokopališču Mt. Gravatt, kjer počiva največ naših rojakov. Obred je opravil isti duhovnik, kakor za Henrika Vujica leta 1981, prav tako aprila.

Stanetova prijateljica Patricia mu je skrbno stregla ves čas težke bolezni. Hvaležna je vsem rojakom za udeležbo in cvetje, Društvu Planinka ter balinarski sekciji Planinke za cvetje in tudi denarni dar. Prešene-

čena je bila nad številno udeležbo Slovencev in spoznala, kaj pomeni biti član naše skupnosti. Mi, ki smo Stanka poznali, pa smo hvaležni njej, da se je toliko žrtvovala zanj, mu prihajala streči in mu stala ob strani v težkih trenutkih bolezni. Lepo je, da Slovenci vsaj ob smrti pokažemo svoje spoštovanje. Vsem prizadetim naše iskreno sožalje. Stanko pa naj počiva v božjem miru. —Anica Cuderman.

REŠITEV KRIŽANKE prejšnje številke:

Vodoravno: 1. prosto; 5. kal; 7. bor; 8. slepar; 11. vrt; 12. imava; 14. grah; 16. kovač; 18. ravan; 20. ki-ma; 21. imena; 23. oko; 24. milina; 27. med; 28. ali; 29. banana. — Navpično: 1. pas; 2. obe; 3. sopiham; 4. tram; 5. krvavi; 6. leteča; 9. lira; 10. rak; 13. voka-len; 14. grdoba; 15. avioni; 17. amen; 19. nem; 22. ni-ma; 25. Ida; 26. Ana (Marijina mati).

Rešitev so poslali: Lidija Čušin, sestre v Slomškove-m domu, Jože Štritof, Vinko Butala, Jožica Beljan, Jože Grilj, Lotka Rafolt, Ivanka Krempl, Vinko Ja-ger, Lojska Pinterič, Ivan Lapuh, Gustl Glavnik, Mi-lan Prešeren, Marjan Jonke, Janez Debevec, Angela Židan, Anica Melnyk, Slavko Koprivnik.

Žreb je tokrat izbral — Jožico Beljan.

UVOŽENO
IZ DEŽELE
POD TRIGLAVOM

+ Ni vedno najbolj napreden tisti, ki najhitreje napre-duje.

+ Z visokega položaja je lepši razgled v svetlo prihod-nost.

+ Mi vsi smo iz iste degeneracije.

+ Zmeraj, kadar mu dam roko, se bojim, da mi je ne bo vrnil.

+ In kaj bo rekla zgodovina? — Na pomoč!

+ Prvi bodo zadnji, zadnji bodo predzadnji.

+ Kdaj bomo prišli tako daleč, da bomo lahko šli na-prej?

+ Vse, česar nimamo, smo dosegli z velikimi odreka-nji.

+ Nihče ni proti svobodi nasploh. Na splošno smo proti svobodi drugih.

+ Še vedno podeljujemo priznanja za minulo delo, čeprav vsi vemo, kam nas je pripeljalo.

+ Mnogi se ob našem slabem gospodarjenju križajo, namesto da bi se spovedovali.

KRAŠKI IZLIVI – Pesmi Marcele Bole, Melbourne. Cena 7.– dol.
ISKANJE – Pesmi Petra Košaka, Melbourne. Cena 3.– dol.
CVET LJUBEZNI – Pesmi Ivana Lapuha, Melbourne. Cena 4.– dol.
SVETO PISMO NOVE ZAVEZE v prikupni žepni izdaji. Z opombami in kratko razlago težko razumljivih mest. Cena 6.– dolarjev.

KRISTJAN MOLI je naslov molitvenika s 305 stranmi. Cena 5.– dol.
HVALIMO GOSPODA je zbirka ljudskih cerkvenih pesmi (z notami) v obliki molitvenika, z dodatkom stalnih mašnih in drugih molitev. Cena je 5.– dol. Ista pesmarica v skrajšani obliki stane 2.– dol.

HOJA ZA KRISTUSOM je knjižica v obliki molitvenika, ki obsega nesmrtno spise Tomaza Kempčana. Cena 5.– dolarjev.

OHIO'S LINCOLN, FRANK J. LAUSCHE. V angleščini pisan življenjepis zdaj že pokojnega rojaka – senatorja ZDA. – Cena 22.– dol.

DREAM VISIONS – Cankarjeva knjiga "Podobe iz sanj" v odličnem angleškem prevodu. Slovenian Research Center, USA. Cena 12.– dol.

MEN WHO BUILT THE SNOWY – O življenju ob graditvi Snowy Mountains projekta napisal v angleščini Ivan Kobal. Cena 8.– dol.

THE GLIMMER OF HOPE (Svit upanja) – Izšla v angleškem jeziku v samozaložbi pisca Jozeta Komidarja, N.S.W. Obsega spomine na Loško dolino med revolucijo in razmišlja o komunizmu. Cena 6.– dol.

THE SLOVENIANS FROM THE EARLIEST TIMES – V angleščini je napisala slovensko zgodovino Dragica Gelt. S številnimi slikami opremljena knjiga je izšla v Melbourneu. Cena 22.– dolarjev.

Imamo še več knjig našega matičnega, zamejskega in zdomskega trga.

LEPOTE SLOVENSkih CERKVA je monumentalna knjiga z 283 barvnimi posnetki. Avtor slik je Jože Anderlič, besedilo pa je napisal dr. M. Zadnikar. Cena 49.– dol.

ZAPOJMO, FANTJE! je naslov žepni izdaji narodnih pesmi. Cena je samo pet dolarjev.

GORIŠKE MOHORJEVE 1991 (pet zanimivih knjig) na razpolago za 37 dolarjev. Poštšina posebej.

SLOVENSKO-AVSTRALSKO DRUŠTVO CANBERRA Inc.

pozdravlja vse rojake
in bralce MISLI
s prirčnim vabilom:
**KADAR SE MUDITE
V CANBERRI.
OBIŠČITE NAS!**

Vsem rojakom in njih prijateljem sporočamo: naš **DOM**, poznan pod imenom **TRIGLAV**, na Irwing Street, **PHILLIP (CANBERRA), A. C. T.**, je odprt gostom vsak dan (vključno sobote, nedelje in praznike, razen velikega petka in večera božične vigilije) od 11.30 a.m. do 11.45 p.m.

Nas bar je odprt od 11.30 dopoldan dnevno ter nudi tudi številne slovenske pijače. Kuhinja servira okusno domače pripravljeno hrano vsak dan od šestih do devetih zvečer, ob nedeljah pa tudi od poldne do druge ure in od seste ure zvečer.

KADAR SE MUDITE V CANBERRI: DOBRODOSLI V SLOVENSLEM DOMU!

Pri nas Vam bo tudi vselej kdo na razpolago za razne informacije o Canberri in okolici.

Naša telefonska številka: (062) 82 1083.

FOR ALL YOUR
TRAVEL REQUIREMENTS:
AIRLINES
TOURS
CRUISES
COACHES
ACCOMMODATION
TRAVEL INSURANCE

PLEASE CONTACT:

ANGIE - CHARLES - or ERIC
G R E G O R I C H

DONVALE TRAVEL

1042—1044 Doncaster Road,
EAST DONCASTER, Victoria 3109

Telefon: 842 5666

Lic. No:
30218

SLOVENIJA VAS PRIČAKUJE!

POLETI DO LJUBLJANE, ZAGREBA, TRSTA in DUNAJA
/enako do RIMA, BEOGRADA, FRANKFURTA.../

Zelo dobre ekonomske prilike
za obisk lepe Slovenije
in vseh strani sveta . . .

*Pokličite ali obiščite naš urad za podrobnejša pojasnila,
da Vam lahko pomagamo pravočasno dobiti potni list in potrebne vize!*

Ne pozabite, da je že od leta
1952 ime GREGORICH dobro
poznano in na uslugo vsem, ki
se odpravljajo na potovanja!
PRIDEMO TUDI NA DOM!

ERIC IVAN GREGORICH
DONVALE TRAVEL
1042—1044 Doncaster Road,
EAST DONCASTER, Vic. 3109
Telefon: 842 5666